

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

EUROPÄISCHE UNION
Europäischer Sozialfonds

Fachglossar – Betriebliche Ausbildung

Ειδικό εκπαιδευτικό λεξικό για επιχειρηματίες

Deutsch-Griechisch

KAUSA

BILDUNG

Ideen zünden!

Impressum

Herausgeber

Programmstelle beim Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB)
für das Programm JOBSTARTER des Bundesministeriums für Bildung
und Forschung (BMBF)
Robert-Schuman-Platz 3
53175 Bonn
Tel.: (02 28) 107-29 09 Fax: (02 28) 107-28 87
E-Mail: info@jobstarter.de
www.jobstarter.de

Bestellungen

schriftlich an den Herausgeber
Postfach 30 02 35
53182 Bonn
Tel.: 0 18 05 – 26 23 02
Fax: 0 18 05 – 26 23 03
(0,14 Euro/Min. aus dem deutschen Festnetz)
E-Mail: books@bmbf.bund.de
Internet: www.bmbf.de

Redaktion

Katharina Kanschat (verantw.), Sigrid Meiborg, Fatma Sarigöz,
Tatiana Vorsmann

Übersetzung

Maria Rigoutsou

Gestaltung

Hauke Sturm Design, Berlin

Herstellung

W. Bertelsmann Verlag, Bielefeld

Bonn, April 2008

Bildnachweis

Agentur für Arbeit: S. 9, Bachmeier: Titel, S. 7, 13, 21, 27, 30, 32, 37, 38,
42, 43, 46, 48, 56, BMBF: S. 17, 18, 22, 24, 51, 54, IHK Nord Westfalen: S. 19,
IHK Schwerin: S. 29, 31, 35, 49, 52, 53, Jobstarter/Kausa: S. 11, 16, 25, 33,
39, SAZ Schwerin: S. 31, Vario Images: S. 3, 41, 45, ZWH: S. 15

Erfolgreiche Unternehmer bilden aus

Sie haben sich als Unternehmer für die betriebliche Ausbildung entschieden, wir wollen Ihnen den Einstieg mit dem vorliegenden Nachschlagewerk erleichtern. Bevor sie einen Auszubildenden finden und einen Ausbildungsvertrag abschließen, sollten Sie sich genau informieren, wie die betriebliche Ausbildung durchgeführt wird. Dazu erhalten Sie einige nützliche Informationen in dem vorliegenden Glossar. Hier werden 35 Begriffe erläutert, die in der betrieblichen Ausbildung wichtig sind. Nicht nur in Deutsch – das Glossar liegt in zweisprachiger Version in Deutsch-Griechisch, Deutsch-Italienisch, Deutsch-Russisch und Deutsch-Türkisch vor.

Uns ist es wichtig, dass das Fachglossar Ihnen in Ihrer Ausbildertätigkeit hilft. Es soll dann nützlich sein, wenn Sie vor oder während der Ausbildung etwas nachschlagen wollen. So finden Sie konkrete Stichworte wie „Berichtsheft“ und „Zeugnis“ oder Informationen über Institutionen wie die Industrie- und Handelskammer und die Handwerkskammer. Das Fachglossar ersetzt aber nicht die persönliche Beratung der Ausbildungsberater der Kammern, die umfassend über die Berufsausbildung informieren und Unternehmen dabei unterstützen.

Zudem gibt es zahlreiche Beratungsprojekte, die gezielte Beratung anbieten. Einige dieser Projekte werden vom Programm JOBSTARTER gefördert, das vom Bundesministerium für Bildung und Forschung (www.bmbf.de) eingerichtet wurde und mit Mitteln des Europäischen Sozialfonds kofinanziert wird. Die Durchführung des Programms obliegt dem Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB). Informationen zum Programm sowie die Adressen der regionalen Ansprechpartner finden Sie unter www.jobstarter.de.

Επιτυχημένοι επιχειρηματίες εκπαιδεύουν

Αποφασίσατε σαν επιχειρηματίες να προσφέρετε θέσεις μαθητείας και θα θέλαμε με αυτό το εγχειρίδιο να διευκολύνουμε την απόφασή σας. Πριν βρείτε τον κατάλληλο εκπαιδευόμενο και κλείσετε μαζί του ένα συμβόλαιο, θα έπρεπε να πληροφορηθείτε για το πώς ακριβώς γίνεται η εκπαίδευση μέσα σε μια επιχείρηση. Μαζί με το ειδικό αυτό λεξικό θα πάρετε και ορισμένες χρήσιμες πληροφορίες. Παρατίθενται 35 έννοιες οι οποίες είναι σημαντικές για την εκπαίδευση μέσα σε μια επιχείρηση. Το εγχειρίδιο αυτό δεν διατίθεται μόνο στα γερμανικά αλλά κυκλοφορεί δίγλωσσο σε γερμανικά-ελληνικά, γερμανικά-ιταλικά, γερμανικά-ρωσικά και γερμανικά-τουρκικά.

Για εμάς είναι σημαντικό το λεξικό αυτό να σας βοηθήσει κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Θα ήταν ωφέλιμο εάν πριν ή κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης προστρέχατε στο λεξικό. Μπορείτε να βρείτε έννοιες όπως «Τετράδιο αναφοράς» ή «Απολυτήριο» είτε πληροφορίες για θεσμούς όπως το Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο ή το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο. Το εξειδικευμένο αυτό εγχειρίδιο δεν αντικαθιστά πάντως την προσωπική συζήτηση με το σύμβουλο εκπαίδευσης από τα επιμελητήρια, ο οποίος μπορεί να προσφέρει λεπτομερείς πληροφορίες για την επαγγελματική εκπαίδευση και να σας συμβουλευσει για την εκπαίδευση στην επιχείρηση.

Εκτός αυτού υπάρχουν πολυάριθμα προγράμματα από τα οποία μπορείτε να πάρετε πληροφορίες. Ορισμένα από αυτά τα προγράμματα στηρίζονται από το πρόγραμμα με την επωνυμία JOBSTARTER το οποίο δημιουργήθηκε με μέσα του Ομοσπονδιακού Υπουργείου για την Εκπαίδευση και την Έρευνα (www.bmbf.de) και το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Η εφαρμογή του προγράμματος υπάγεται στο Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο για την Επαγγελματική Εκπαίδευση

Die Koordinierungsstelle – Ausbildung in Ausländischen Unternehmen, kurz **KAUSA**, ein Teilbereich des JOBSTARTER-Programms, informiert, berät und unterstützt bundesweit Aktivitäten, die die Erhöhung der Ausbildungsbeteiligung bei Unternehmen mit Inhabern ausländischer Herkunft zum Ziel haben.

Sollten Sie Fragen oder Anregungen haben, wenden Sie sich gerne an KAUSA oder besuchen uns unter www.jobstarter.de (Stichwort: „Arbeitsfelder“).

JOBSTARTER / KAUSA

Koordinierungsstelle – Ausbildung
in Ausländischen Unternehmen
Robert-Schuman-Platz 3
53175 Bonn
Tel.: (02 28) 107-2909
Fax: (02 28) 107-2887
E-Mail: info@jobstarter.de
Internet: www.jobstarter.de

(BIBB). Πληροφορίες για το πρόγραμμα καθώς και διευθύνσεις των κατά τόπους αρμοδίων μπορείτε να πάρετε στη διεύθυνση www.jobstarter.de.

Η συντονιστική θέση – Εκπαίδευση σε ξένες επιχειρήσεις, εν συντομία KAUSA -αποτελεί τμήμα του προγράμματος JOBSTARTER, παρέχει συμβουλές, πληροφορεί και στηρίζει σε όλη την επικράτεια δραστηριότητες που ευνοούν τη δημιουργία θέσεων εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις με αλλοδαπούς ιδιοκτήτες.

Εάν έχετε ερωτήσεις ή παρατηρήσεις απευθυνθείτε στην KAUSA ή επισκεφθείτε μας στη σελίδα www.jobstarter.de (λήμμα: «Πεδία εργασίας»).

JOBSTARTER / KAUSA

Koordinierungsstelle – Ausbildung in Ausländischen Unternehmen
Robert-Schuman-Platz 3
53175 Bonn
Tel.: (02 28) 107-2909
Fax: (02 28) 107-2887
e-Mail: kanschat@bibb.de
Internet: www.jobstarter.de

Inhalt

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Allgemeine Schulbildung Γενική σχολική εκπαίδευση	7
2.	Agentur für Arbeit Ίδρυμα εργασίας	9
3.	Ausbildender Εκπαιδευόμενος	11
4.	Ausbilder Εκπαιδευτής	13
5.	Ausbilderseminar Εκπαιδευτικό σεμινάριο	15
6.	Ausbildungsbegleitende Hilfen (abH) Υποστηρικτικά μέτρα εκπαίδευσης	16
7.	Ausbildungsbetrieb Επιχείρηση εκπαίδευσης	17
8.	Ausbildungsordnung Κανονισμός εκπαίδευσης	18
9.	Ausbildungsvertrag Συμβόλαιο εκπαίδευσης	19
10.	Ausbildungszeit Χρόνος εκπαίδευσης	21
11.	Auszubildender Εκπαιδευόμενος	22
12.	Berichtsheft Τετράδιο αναφοράς	24
13.	Berufsbildung Επαγγελματική εκπαίδευση	25
14.	Berufsbildungsgesetz Εκπαιδευτικός νόμος	27
15.	Berufsschule Επαγγελματικό σχολείο	29
16.	Berufsvorbereitende Bildungsmaßnahmen Μέτρα επαγγελματικής προετοιμασίας	30
17.	Beurteilungsgespräch Συζήτηση αξιολόγησης	31

18.	Duales System der Berufsausbildung Διαδικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης	32
19.	Eignung als Ausbilder und als Ausbildungsbetrieb Καταλληλότητα σαν εκπαιδευτής και σαν επιχείρηση η οποία εκπαιδεύει	33
20.	Einstellungsverfahren Διαδικασία πρόσληψης	35
21.	Handlungskompetenz Ικανότητα διαχείρισης	37
22.	Handwerk / Meisterprüfung Βιοτεχνία/ Εξέταση τεχνιτών – βιοτεχνών	38
23.	Handwerkskammer (HWK) Βιοτεχνικό Επιμελητήριο	39
24.	Industrie- und Handelskammer (IHK) Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο	41
25.	Jugendliche Νέοι	42
26.	Kosten und Nutzen der Ausbildung Έξοδα και χρησιμότητα της εκπαίδευσης	43
27.	Kündigung Καταγγελία	45
28.	Lernen Μάθηση	46
29.	Lernorte Τόπος μάθησης	48
30.	Praktikum im Betrieb Πρακτική στην επιχείρηση	49
31.	Prüfung Εξέταση	51
32.	Überbetriebliche Ausbildung Διεπιχειρησιακή εκπαίδευση	52
33.	Verbundausbildung Σύνθετη εκπαίδευση	53
34.	Zeugnis Ενδεικτικό	54
35.	Zuständige Stelle Αρμόδια υπηρεσία	56

Allgemeine Schulbildung

Deutschland hat ein Schulsystem mit verschiedenen Schulformen. Das System ist auch nicht in allen Bundesländern gleich. In Deutschland gilt eine Schulpflicht von neun oder in manchen Bundesländern von zehn Schuljahren. Eine betriebliche Berufsausbildung erfolgt normalerweise nach Abschluss der Schulpflicht. Ein Schulabschluss ist formell für eine betriebliche Ausbildung zwar nicht erforderlich, allerdings ist die Chance dann sehr gering, von einem Betrieb angenommen zu werden. Jeder Unternehmer sollte die wichtigsten Schulformen kennen, damit er beurteilen kann, inwieweit der Jugendliche die Anforderungen der Ausbildung erfüllen kann.

Mit der **Grundschule** beginnt jedes Kind – je nach Reife – im Alter von fünf bis sieben Jahren. Sie umfasst vier Klassen. Danach müssen Kinder und Eltern sich für eine von vier weiterführenden Schulen entscheiden:

- Die **Hauptschule**, wo die Schüler von der 5. bis zur 9. Klasse eine grundlegende allgemeine Bildung bekommen. In manchen Bundesländern hat die Hauptschule auch eine 10. Klasse. Mit dem Hauptschulabschluss hat der Jugendliche die Grundlage für eine Ausbildung in Berufen, die eher praktisch ausgerichtet sind.
- In der **Realschule** lernen die Schüler ein Jahr länger, nämlich bis zur 10. Klasse. Der Abschluss ist die Fachoberschulreife (FOR). Mit diesem Abschluss kann man dann eine Fachoberschule besuchen oder mit einer Ausbildung beginnen.
- Im **Gymnasium** lernen die Schüler bis zur 13. Klasse. In den letzten drei Jahren können die Schüler die Fächer in bestimmten Kombinationen wählen. Das Gymnasium bietet zwei Abschlüsse: Die Fachhochschulreife ist der Abschluss nach

Γενική σχολική εκπαίδευση

Η Γερμανία διαθέτει ένα σχολικό εκπαιδευτικό σύστημα με πολλές διαφορετικές μορφές σχολικής εκπαίδευσης. Η μορφές αυτές δεν είναι ίδιες σε όλα τα κρατίδια. Η υποχρεωτική σχολική εκπαίδευση είναι 9 χρόνια σε μερικά κρατίδια, ενώ σε άλλα είναι 10 χρόνια. Μια εκπαίδευση σε επιχείρηση είναι δυνατή μετά τη σχολική εκπαίδευση. Μπορεί όμως κανείς και χωρίς απολυτήριο να κάνει αίτηση για μια θέση μαθητείας σε μια επιχείρηση. Οι πιθανότητες πάντως να γίνει δεκτή μια τέτοια αίτηση είναι πολύ μικρές. Κάθε επιχειρηματίας θα πρέπει να γνωρίζει τις σημαντικότερες μορφές σχολικής εκπαίδευσης ώστε να είναι σε θέση να κρίνει, εάν αυτός που κάνει αίτηση είναι κατάλληλος:

Κάθε παιδί ξεκινάει στην ηλικία των έξι ή επτά χρόνων από το δημοτικό. Μετά από τα τέσσερα πρώτα χρόνια φοίτησης πρέπει τα παιδιά και οι γονείς να αποφασίσουν για έναν από τους παρακάτω τύπους σχολείων:

- Το Σχολείο Γενικής Κατεύθυνσης όπου οι μαθητές από την 5η μέχρι την 9η τάξη λαμβάνουν μια γενική μορφή εκπαίδευσης. Σε ορισμένα κρατίδια υπάρχει και μια 10η τάξη. Με το απολυτήριο αυτής της μορφής σχολείου μπορεί μετά το παιδί να ξεκινήσει μια εκπαίδευση στην επιχείρηση.
- Ένα χρόνο περισσότερο, δηλαδή μέχρι τη 10η τάξη, διαρκεί η εκπαίδευση στο Σχολείο Τεχνικής Κατεύθυνσης. Το απολυτήριο ονομάζεται Ανώτερο Ειδικό Απολυτήριο. Με το απολυτήριο αυτό μπορεί κανείς να φοιτήσει σε τεχνικές σχολές ή να ξεκινήσει μια εκπαίδευση σε κάποια επιχείρηση.
- Στο Γυμνάσιο οι μαθητές φοιτούν μέχρι τη 13η τάξη. Στις τελευταίες τρεις τάξεις οι μαθητές επιλέγουν κλάδους τους οποίους μπορούν να συνδυάσουν. Το Γυμνάσιο προσφέρει δύο είδη

12 Schuljahren und berechtigt zu einem eher beruflich orientierten Studium an einer Fachhochschule. Das Abitur, auch allgemeine Hochschulreife genannt, ist der Abschluss nach 13 Schuljahren und berechtigt darüber hinaus zum Studium an einer Universität. Viele Schüler mit Abitur verzichten (zunächst) auf ein Studium und bewerben sich auch um eine betriebliche Ausbildung.

Gegenwärtig findet in fast allen Ländern eine Reduzierung der Gymnasialzeit um ein Jahr statt. Dann kann die Fachhochschulreife bereits nach der Klasse 11 und das Abitur nach der Klasse 12 erworben werden.

- In vielen Bundesländern gibt es außerdem noch **Gesamtschulen**, wo man die Abschlüsse von Haupt- oder Realschule oder Gymnasium erwerben kann. Das funktioniert durch ein Kurssystem. Je nach ihrer Leistung können die Schüler Grundkenntnisse oder erweiterte Kenntnisse erwerben, das heißt, die Schüler kommen in die Kurse, die zu ihren Leistungen passen.

Die Unternehmer sollten beachten, dass je nach Ausbildungsberuf unterschiedliches schulisches Vorwissen erforderlich ist. So ist ein Hauptschulabschluss eine gute Voraussetzung für eher handwerkliche oder technische Berufe mit geringeren theoretischen Anforderungen, während ein Abiturient in der Regel Berufe mit größerem Theorieanteil anstrebt. Eine gute Beratung bei der Auswahl von Bewerbern finden die Unternehmen bei den Berufsberatern der Agentur für Arbeit sowie bei den Ausbildungsberatern der zuständigen Stellen (in der Regel Industrie- und Handelskammer oder Handwerkskammer).

απολυτηρίων. Το απολυτήριο μετά από 12 χρόνια φοίτησης, το οποίο κατευθύνεται περισσότερο σε επαγγελματικές σχολές και το απολυτήριο μετά από 13 χρόνια φοίτησης, το οποίο είναι το γενικό απολυτήριο. Με αυτό το Απολυτήριο μπορεί κανείς να σπουδάσει στο Πανεπιστήμιο. Πολλοί μαθητές σήμερα που έχουν το γενικό αυτό απολυτήριο κάνουν αίτηση για μια θέση μαθητείας σε κάποια επιχείρηση.

Το διάστημα αυτό υπάρχει ένας περιορισμός του χρόνου φοίτησης στο Γυμνάσιο κατά ένα χρόνο. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί κανείς να εισαχθεί στα Τεχνολογικά Ιδρύματα ήδη μετά την 11η τάξη και να πάρει το γενικό Απολυτήριο στη 12η τάξη.

- Σε πολλά κρατίδια υπάρχουν εκτός από τις παραπάνω μορφές σχολικής εκπαίδευσης και το Γενικό Σχολείο, όπου μπορεί κανείς να πάρει τα απολυτήρια από όλες τις παραπάνω μορφές σχολείων. Αυτό λειτουργεί μέσω ειδικών τάξεων. Ο μαθητής ανάλογα με τις επιδόσεις του μπορεί να αποκτήσει τις βασικές γνώσεις ή να διευρύνει αυτές που έχει αποκτήσει. Κάθε χρόνο οι τάξεις αυτές ανακατανέμονται και ο μαθητής παρακολουθεί την τάξη αυτή που ταιριάζει στις επιδόσεις του.

Ο επιχειρηματίας πρέπει να εξετάσει ποια ακριβώς σημασία έχει ο τύπος του απολυτηρίου για την επιλογή του εκπαιδευόμενου. Το απολυτήριο από το Σχολείο Τεχνικής Κατεύθυνσης είναι μια καλή προϋπόθεση για πολλά χειρονακτικά και τεχνικά επαγγέλματα καθώς και για μερικά επαγγέλματα από τον εμπορικό τομέα, ενώ κατά κανόνα ένα γενικό απολυτήριο είναι κατάλληλο για επαγγέλματα με θεωρητική κατεύθυνση. Κατάλληλες συμβουλές μπορεί να πάρει ο επιχειρηματίας από το Ομοσπονδιακό Ίδρυμα Εργασίας καθώς και από τις αρμόδιες υπηρεσίες για θέματα εκπαίδευσης (κατά κανόνα Βιομηχανικά και Εμπορικά Επιμελητήρια).

Agentur für Arbeit

Die Agentur für Arbeit ist für Unternehmer bei der Suche nach einem Auszubildenden die erste Adresse. Als kostenlose Dienstleistung unterstützt hier die Ausbildungsvermittlung. Das Team U 25/Berufsberatung der Agentur für Arbeit hat den besten Überblick über das Angebot an Jugendlichen einer Region, die einen Ausbildungsplatz suchen.

Für Informationen über Berufe, Aus- und Weiterbildung haben die Agenturen für Arbeit Informationszentren und umfassende Datenbanken eingerichtet. Hier hat der Kunde die Möglichkeit, selbst schnell die gesuchten Informationen zu bekommen.

Für die Suche nach geeigneten Auszubildenden sind folgende Angebote der Agentur für Arbeit von besonderer Bedeutung:

- **Stellen- und Jobbörse:** Dies ist eine Datenbank für Unternehmer, die hier geeignete Bewerber für freie Ausbildungs- und Arbeitsstellen suchen können. Darüber hinaus können Unternehmer hier offene Ausbildungsstellen selbst eingeben. Jugendliche suchen über die Stellen- und Jobbörse nach einem Ausbildungsplatz. Die Stellen- und Jobbörse ist unter www.arbeitsagentur.de zu finden.
- **Arbeitgeber-Service:** Freie Ausbildungsstellen können beim Arbeitgeber-Service der Agentur für Arbeit telefonisch, schriftlich oder per E-Mail gemeldet werden. Die Adressen und Telefonnummern der Agenturen für Arbeit sind unter www.arbeitsagentur.de in der Rubrik „Dienststellen“ aufgeführt bzw. im örtlichen Telefonbuch zu finden.

Gemeldete Ausbildungsplätze werden in der Datenbank entweder mit Name, Anschrift, Telefonnum-

Ομοσπονδιακό Ίδρυμα Εργασίας

Το Ομοσπονδιακό Ίδρυμα Εργασίας είναι η πρώτη διεύθυνση που μπορεί να απευθυνθεί κανείς για να βρει μαθητευόμενο. Η διαμεσολάβηση στην εξεύρεση προσώπου για μια θέση μαθητείας είναι δωρεάν. Η ομάδα U25/ Επαγγελματική Παροχή Συμβουλών του Ομοσπονδιακού Ίδρυματος Εργασίας έχει την καλύτερη εποπτεία για την κατάσταση των νέων της περιοχής που ψάχνουν μια θέση εκπαίδευσης.

Για πληροφορίες σχετικά με επαγγέλματα, εκπαίδευση και μετεκπαίδευση, οι αρμόδιες υπηρεσίες διαθέτουν ένα κέντρο ενημέρωσης και μια μεγάλη τράπεζα πληροφοριών. Ο πελάτης έχει τη δυνατότητα να βρει γρήγορα μόνος του τις πληροφορίες που ψάχνει.

Για την εξεύρεση μαθητευομένων οι παρακάτω προσφορές του Ομοσπονδιακού Ίδρυματος Εργασίας είναι ιδιαίτερα σημαντικές:

- **Θέσεις εργασίας- θέσεις μαθητείας:** Είναι τα αρχικά για την υπηρεσία παροχής πληροφοριών για επιχειρηματίες. Οι επιχειρηματίες μπορούν να δηλώσουν οι ίδιοι θέσεις μαθητείας, ενώ και οι μαθητευόμενοι μπορούν να ψάξουν για μια θέση μαθητείας. Πληροφορίες μπορείτε να πάρετε στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.arbeitsagentur.de
- **Υπηρεσία εξυπηρέτησης επιχειρηματιών:** Θέσεις μαθητείας μπορούν επίσης να δηλωθούν και στο Ομοσπονδιακό Ίδρυμα Εργασίας τηλεφωνικά, γραπτά ή μέσω email. Διευθύνσεις και τηλέφωνα του Ομοσπονδιακού Ίδρυματος Εργασίας μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.arbeitsagentur.de στη στήλη «θέσεις εργασίας» ή στους τοπικούς τηλεφωνικούς καταλόγους.

Θέσεις μαθητείας που έχουν δηλωθεί μπορούν να δημοσιευθούν στην τράπεζα πληροφοριών

mer und eventuell Ansprechpartner oder anonym veröffentlicht. Dabei werden folgende Angaben berücksichtigt:

- Bezeichnung des Berufes,
- Angaben zum Einstellungstermin,
- Bewerbungsverfahren,
- Stellenbeschreibung,
- Voraussetzungen an Kenntnissen und Fähigkeiten.

Weitere Service-Einrichtungen der Agentur für Arbeit sind:

- BIZ ist die Abkürzung für die Berufs-Informationen-Zentren, die es in jeder Agentur für Arbeit gibt. Ohne Voranmeldung kann sich hier jeder Besucher selbst informieren. Er findet Informationsmaterialien über Aus- und Weiterbildung und Berufsbilder, Videos und Audiokassetten oder kann selbst am Computer nach Informationen suchen. Im BIZ findet man wichtige Informationen, wenn man vor einer beruflichen Entscheidung steht, also z. B. mit einer Ausbildung anfangen oder an einer Fortbildung oder Umschulung teilnehmen will.
- KURSNET ist mit über 600.000 Bildungsveranstaltungen Europas größte Aus- und Weiterbildungsdatenbank im schulischen Bereich. KURSNET findet man im Internet unter www.arbeitsagentur.de.
- BERUFENET ist eine umfassende Datenbank mit Informationen zu Beruf, Ausbildung und Qualifizierung. BERUFENET beschreibt Berufe von A bis Z, vom Ausbildungsinhalt über Eignung, Verdienst- und Beschäftigungsmöglichkeiten bis zu Perspektiven und Zugangsvoraussetzungen. BERUFENET findet man unter www.arbeitsagentur.de

περιλαμβάνοντας όνομα, διεύθυνση, τηλέφωνο, υπεύθυνο ή μπορεί ακόμα να είναι και ανώνυμη. Θα πρέπει να περιλαμβάνονται πάντως τα παρακάτω στοιχεία :

- Περιγραφή του επαγγέλματος
- Στοιχεία για την ημερομηνία πρόσληψης
- Διαδικασία πρόσληψης
- Περιγραφή της θέσης
- Προϋποθέσεις που απαιτούνται σε γνώσεις και ικανότητες

Άλλες υπηρεσίες του Ομοσπονδιακού Ιδρύματος Εργασίας:

- BIZ είναι τα αρχικά για τα κέντρα παροχής πληροφοριών που υπάρχουν σε κάθε Ομοσπονδιακό Ίδρυμα Εργασίας. Χωρίς ραντεβού μπορεί ο κάθε επισκέπτης να πάρει όποιες πληροφορίες του χρειάζονται. Μπορεί να βρει πληροφοριακό υλικό για εκπαίδευση και μετεκπαίδευση, εκπαιδευτές, βίντεοταινίες και κασέτες ή μπορεί ο ίδιος να βρει πληροφορίες στο κομπιούτερ. Στο BIZ μπορεί κανείς να βρει χρήσιμες πληροφορίες όταν πρόκειται να πάρει μια απόφαση για το επαγγελματικό του μέλλον για παράδειγμα αν θέλει να ξεκινήσει μια εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση ή να αλλάξει κλάδο.
- KURSNET είναι με 600.000 εκδηλώσεις γύρω από την εκπαίδευση η μεγαλύτερη τράπεζα πληροφοριών για την εκπαίδευση και τη μετεκπαίδευση σε σχολικό επίπεδο. Το KURSNET βρίσκεται στην ηλεκτρονική σελίδα www.arbeitsagentur.de
- BERUFENET είναι, μια διευρυμένη τράπεζα πληροφοριών με στοιχεία γύρω από το επάγγελμα, την εκπαίδευση και τα προσόντα που απαιτούνται. Το BERUFENET περιγράφει επαγγέλματα από το Α έως το Ω, το περιεχόμενό τους, μισθολογικές δυνατότητες, δυνατότητες απασχόλησης και προοπτικές. Το BERUFENET βρίσκεται στην ηλεκτρονική σελίδα www.arbeitsagentur.de

Ausbildender

Der Inhaber eines Unternehmens entscheidet, ob sein Betrieb ausbildet und – im Einvernehmen mit der zuständigen Stelle – in welchen Berufen er ausbilden will und wie viele Jugendliche der Betrieb zur Ausbildung einstellt. Er schließt mit jedem Auszubildenden einen Ausbildungsvertrag ab und sorgt dafür, dass die Berufsausbildung so durchgeführt wird, wie es die staatlichen Verordnungen verlangen. Der Vertragspartner kann auch eine juristische Person sein, zum Beispiel eine Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH).

Als **Ausbildender** wird derjenige bezeichnet, der den Vertrag mit dem Auszubildenden abschließt. Die Aufgabe des Ausbildens kann der Betriebsinhaber einem hierfür geeigneten Mitarbeiter, einem Ausbilder, übertragen. In kleinen Betrieben ist der Ausbildende und Ausbilder in der Regel dieselbe Person – der Unternehmer selbst.

Ein **Ausbildender** muss bei der Ausbildung mehrere Pflichten und Regeln beachten. Zu den wichtigsten gehören:

- Er muss dafür sorgen, dass der Auszubildende in der vorgesehenen Ausbildungszeit das Ausbildungsziel erreichen, das heißt die vorgeschriebenen Prüfungen bestehen kann.
- Er darf dem Auszubildenden nur Aufgaben und Arbeiten geben, die zur Ausbildung gehören. Ein Beispiel: Der Auszubildende darf zwar nicht als allgemeine Putzhilfe im Betrieb eingesetzt werden, er hat aber seine Werkzeuge zu pflegen und seinen Arbeitsplatz rein zu halten.
- Er muss Werkzeuge, Werkstoffe und Fachliteratur sowie alle weiteren Ausbildungsmittel kostenlos zur Verfügung stellen.

Εκπαιδευτής

Ο ιδιοκτήτης μιας επιχείρησης αποφασίζει εάν θα εκπαιδεύσει στην επιχείρησή του – σε συνεννόηση με τις αρμόδιες υπηρεσίες - σε ποια επαγγέλματα θέλει να εκπαιδεύσει και πόσους μαθητευόμενους θέλει να εκπαιδεύσει. Με κάθε μαθητευόμενο ο επιχειρηματίας κλείνει ένα συμβόλαιο και φροντίζει η εκπαίδευση να γίνεται όπως απαιτεί το νομοθετικό πλαίσιο. Το άλλο συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο, όπως για παράδειγμα, περιορισμένης ευθύνης. Σαν εκπαιδευτής χαρακτηρίζεται αυτός που κλείνει ένα συμβόλαιο με τον μαθητευόμενο. Ο ιδιοκτήτης μπορεί να αναθέσει το καθήκον της εκπαίδευσης αργότερα σε κάποιο συνεργάτη του. Στις μικρές επιχειρήσεις ο ιδιοκτήτης είναι συνήθως και ο εκπαιδευτής.

Ένας εκπαιδευτής πρέπει κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης να λαμβάνει υπόψη του ορισμένες υποχρεώσεις και κανονισμούς. Τα σημαντικότερα είναι:

- Έχει την υποχρέωση να φροντίζει ώστε ο μαθητευόμενος να επιτύχει το στόχο του μέσα στα πλαίσια του χρόνου εκπαίδευσης, δηλαδή να μπορεί να περάσει τις εξετάσεις του.
- Πρέπει να δίνει εργασία στον εκπαιδευόμενο η οποία ανήκει στην εκπαίδευση. Για παράδειγμα ο μαθητευόμενος δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό της επιχείρησης, ο καθαρισμός όμως των εργαλείων του ή του τόπου όπου εργάζεται μπορεί να ανήκει στις υποχρεώσεις του.
- Βιβλία, εργαλεία και υλικό καθώς και όλα τα εκπαιδευτικά μέσα θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν στον εκπαιδευόμενο.
- Να φροντίζει ώστε ο εκπαιδευόμενος να μην τίθεται σε σωματικό ή ψυχικό κίνδυνο.

- Er hat dafür zu sorgen, dass der Auszubildende sittlich und körperlich nicht gefährdet wird.
- Er muss den Auszubildenden für die Teilnahme am Berufsschulunterricht freistellen.
- Er stellt dem Auszubildenden Berichtshefte zur Verfügung und unterstützt ihn dabei, diese auch regelmäßig zu führen. Er zeichnet die Berichtshefte regelmäßig ab und bestätigt damit, dass die einzelnen Lernschritte durchgeführt wurden.
- Έχει την υποχρέωση να δίνει ελεύθερο χρόνο στο μαθητευόμενο, ώστε να παρακολουθεί το επαγγελματικό του σχολείο.
- Ο εκπαιδευόμενος παίρνει από τον εκπαιδευτή το τετράδιο αναφοράς και τον βοηθάει να το συμπληρώνει. Υπογράφει τακτικά το τετράδιο αναφοράς και βεβαιώνει με αυτόν τον τρόπο ότι έχουν γίνει τα απαραίτητα εκπαιδευτικά βήματα.

Ausbilder

Ein Ausbilder ist für die zeitliche und inhaltliche Planung sowie für die Durchführung einer betrieblichen Berufsausbildung verantwortlich. Nur wer persönlich und fachlich geeignet ist, darf ausbilden. Konkret bedeutet das:

- Jeder ist zunächst persönlich geeignet, sofern ihm nicht der Mangel der Eignung nachgewiesen wird. Er darf also nicht wegen bestimmter Delikte mit dem Gesetz in Konflikt geraten sein oder schwer gegen das Berufsbildungsgesetz oder seine Folgebestimmungen verstoßen haben.
- Ein Ausbilder muss auch fachlich geeignet sein. Er muss selbst die beruflichen Qualifikationen beherrschen, die er jungen Menschen vermitteln will. Die fachliche Eignung wird normalerweise dann vorausgesetzt, wenn der Ausbilder selbst über einen entsprechenden anerkannten Berufsabschluss, Fachschul- oder Hochschulabschluss verfügt. Die fachliche Eignung kann auch zuerkannt werden, wenn kein Berufsabschluss vorliegt. Dann muss in der Regel eine einschlägige Berufserfahrung von mindestens sechs Jahren nachgewiesen werden.
- Darüber hinaus muss der Ausbilder etwas von Planung und Durchführung einer Ausbildung sowie von der Führung junger Menschen verstehen. Dieser Bereich heißt berufspädagogische Eignung. Diese Qualifikation kann man in einem Ausbilderseminar erwerben und dazu auch, nach einer Prüfung, ein Abschlusszertifikat von der IHK oder Handwerkskammer erhalten.

Für alle, die in einem Handwerksberuf ausbilden wollen, der zur Anlage A der Handwerksordnung gehört, gilt eine Besonderheit: Sie brauchen einen Meisterbrief. In der Meisterprüfung ist die Ausbil-

Ο διδάσκων

Ο διδάσκων είναι υπεύθυνος για το χρονικό σχεδιασμό και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Μόνο όποιος διαθέτει την κατάλληλη προσωπικότητα και τις ειδικές γνώσεις μπορεί διδάξει. Συγκεκριμένα αυτό σημαίνει:

- Καθένας είναι προσωπικά κατάλληλος, εάν δεν υπάρχουν λόγοι για τους οποίους να του έχει αφαιρεθεί το δικαίωμα να εκπαιδεύει. Δεν πρέπει να έχει ποινικά βεβαρημένο παρελθόν, να έχει διαπράξει εγκλήματα ή πράξεις που αντιβαίνουν στους εκπαιδευτικούς κανονισμούς.
- Ένας εκπαιδευτής πρέπει να διαθέτει επίσης τα κατάλληλα προσόντα. Πρέπει να διαθέτει τις επαγγελματικές γνώσεις τις οποίες θέλει να μεταδώσει στον εκπαιδευόμενο. Τεκμαίρεται ότι ο εκπαιδευτής διαθέτει αυτές τις γνώσεις όταν έχει ανάλογο δίπλωμα ανώτερης ή ανώτατης σχολής. Μπορεί να του αναγνωριστεί η επαγγελματική επάρκεια σε περίπτωση επίσης που διαθέτει επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον έξι χρόνων στο επάγγελμα στο οποίο θέλει να εκπαιδεύσει.
- Ένας εκπαιδευτής γνωρίζει τί σημαίνει σχεδιασμός και πραγματοποίηση εξετάσεων όπως επίσης πως διοικεί κανείς εργαζόμενους. Αυτός ο τομέας ονομάζεται παιδαγωγική καταλληλότητα. Κάθε εκπαιδευτής πρέπει να περάσει ο ίδιος μια ειδική εξέταση. Για το λόγο αυτό επισκέπτεται εκπαιδευτικά σεμινάρια και αποκτά ένα πιστοποιητικό επάρκειας από το Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο ή από το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο.

Για όλους όσους θέλουν να διδάξουν ένα χειρονακτικό επάγγελμα ισχύει μια ιδιαιτερότητα: χρειάζονται το δίπλωμα των τεχνιτών – βιοτεχνών. Στην εξέταση αυτή συμπεριλαμβάνεται η

der-Eignungsprüfung enthalten, sodass ein Meister im Handwerk ohne weitere Prüfung ausbilden darf (siehe dazu *Handwerk / Meisterprüfung*).

Große Firmen beschäftigen oft hauptberufliche Ausbilder, die sich nur um die Ausbildung im Betrieb kümmern. Sie betreuen eine größere Gruppe von Auszubildenden. In kleineren Unternehmen haben Mitarbeiter neben ihrer hauptsächlichen Tätigkeit auch Aufgaben in der Ausbildung. Diese Mitarbeiter werden nebenberufliche Ausbilder genannt. Ungeachtet ihrer fachlichen Aufgaben sind Ausbilder immer die Bezugsperson für Auszubildende, das heißt, der Ausbilder ist der Ansprechpartner für fachliche Fragen der Auszubildenden und für große und kleine Probleme. Insofern sind Ausbilder gleichsam Experten für Unterweisung und Erziehung.

Viele Inhalte in der Ausbildung werden von weiteren Fachleuten im Betrieb vermittelt; diese werden dann Ausbildungsbeauftragte genannt. Auch sie müssen die nötigen Fachkenntnisse haben und wissen, wie man einem Jugendlichen etwas beibringt. Trotz der Mitverantwortung vieler an der Ausbildung Beteiligter hat der Ausbilder die Gesamtverantwortung.

Für jede betriebliche Ausbildung gibt es eine zuständige Stelle. Für die meisten Berufe sind das die Industrie- und Handelskammern und Handwerkskammern. Diese Stellen achten darauf, dass nur solche Leute ausbilden, die auch über die entsprechende Eignung, das heißt über die oben genannten Qualifikationen, verfügen (siehe auch *Industrie- und Handelskammer* sowie *Handwerkskammer*).

καταλληλότητα εκπαίδευσης, έτσι ώστε όταν κάποιος την έχει περάσει δεν χρειάζεται επιπλέον εξέταση. (βλ. Βιοτεχνία/ Δίπλωμα τεχνίτη)

Οι μεγάλες εταιρείες απασχολούν συνήθως επαγγελματίες εκπαιδευτές οι οποίοι επιβλέπουν μεγάλα τμήματα εκπαίδευσης. Στις μικρότερες επιχειρήσεις οι εργαζόμενοι μπορούν να εκτελούν και χρέη εκπαιδευτή. Ανεξάρτητα από τις ειδικές γνώσεις τους ο εκπαιδευτής είναι πάντα κάποιος στον οποίο μπορούν να απευθύνονται οι μαθητευόμενοι για τα μικρά και μεγαλύτερα προβλήματα καθώς και για να απαντάει σε εξειδικευμένες ερωτήσεις.

Πολλές από τις απαιτούμενες γνώσεις μεταδίδονται και από άλλους ειδικούς υπαλλήλους της επιχείρησης οι οποίοι αποκαλούνται ειδικοί συνεργάτες. Και αυτοί πρέπει να διαθέτουν τις απαραίτητες ειδικές γνώσεις και θα πρέπει να γνωρίζουν πως μπορούν να μεταδίδουν αυτές τις γνώσεις. Παρά την συνυπευθυνότητα των ειδικών συνεργατών για την εκπαίδευση των μαθητευόμενων, την κύρια ευθύνη φέρει ο εκπαιδευτής.

Για κάθε εκπαίδευση μέσα στην επιχείρηση υπάρχει μια αρμόδια υπηρεσία. Για τα περισσότερα επαγγέλματα αρμόδια είναι τα κατά τόπους Βιομηχανικά και Εμπορικά επιμελητήρια. Οι υπηρεσίες αυτές είναι επίσης επιφορτισμένες να εξετάζουν την καταλληλότητα των ανθρώπων που εκπαιδεύουν, εάν αυτοί δηλαδή διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα. (βλ. επίσης Βιομηχανικά και Εμπορικά Επιμελητήρια καθώς και Βιοτεχνικά Επιμελητήρια).

Ausbilderseminar

Das Ausbilderseminar bietet den zukünftigen Ausbildern Qualifizierung und Hilfe für die Fragen der Ausbildung an. Dort lernen Sie alles Nötige, um eine Ausbildung in ihrem Betrieb durchzuführen, und werden mit folgenden Themen gut auf ihre neue Aufgabe vorbereitet:

- Aufbau des dualen Systems der Berufsausbildung in Deutschland,
- Rechtliche Grundlagen (Gesetze), z. B. das Berufsbildungsgesetz,
- Auswahl und Einstellung des oder der Auszubildenden,
- Formalitäten (z. B. Vertragsabschluss, Anmeldungen, Zeugnisse),
- Planung und Durchführung einer Ausbildung,
- Pädagogische Grundlagen: Umgang mit dem Auszubildenden, Vermittlung der Lehrinhalte, Lehrtechniken und auch Umgang bei Problemen und Konflikten mit Jugendlichen.

Das Ausbilderseminar führen die Industrie- und Handelskammern und andere Träger durch. Die zeitliche Organisation des Unterrichts ist regional unterschiedlich. Die Seminardauer beträgt in der Regel 120 Stunden. Es gibt Ganztags-, Wochenend- und Abendkurse.

Das Ausbilderseminar ist eine Vorbereitung auf die Ausbilder-Eignungsprüfung, die bei der Industrie- und Handelskammer oder der Handwerkskammer abgelegt wird. Der Ausbilder erhält nach Abschluss der Prüfung ein Zertifikat, das einen anerkannten Weiterbildungsabschluss darstellt.

Σεμινάρια για εκπαιδευτές

Τα σεμινάρια για εκπαιδευτές προσφέρουν την απαραίτητη κατάρτιση και υποστήριξη. Εκεί οι μελλοντικοί εκπαιδευτές παίρνουν όλες τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να μπορέσουν να διδάξουν αργότερα μέσα σε μια επιχείρηση και προετοιμάζονται για τα παρακάτω θέματα:

- Διυαδικό σύστημα της επαγγελματικής εκπαίδευσης στη Γερμανία
- Βασικές αρχές δικαίου (νόμοι), π.χ. νόμος για την προστασία της εργασίας των νέων
- Πρόσληψη και επιλογή μαθητευομένων
- Τυπικές διαδικασίες (π.χ. σύναψη συμβολαίων, ενδεικτικά κτλ.)
- Σχεδιασμός και εφαρμογή μιας εκπαίδευσης
- Βασικές παιδαγωγικές αρχές: συναναστροφή με τον ή την εκπαιδευόμενη, μετάδοση γνώσεων, μέθοδοι διδασκαλίας και τρόποι αντιμετώπισης προβλημάτων και διενέξεων.

Σεμινάρια σε εκπαιδευτές προσφέρουν τα Βιομηχανικά και Βιοτεχνικά Επιμελητήρια καθώς και άλλοι φορείς. Η χρονική οργάνωση των σεμιναρίων είναι κατά τύπους διαφορετική. Η διάρκεια του σεμιναρίου είναι κατά κανόνα 120 ώρες. Γίνονται σε καθημερινή βάση, τα Σαββατοκύριακα και τα βράδια. Τα σεμινάρια για εκπαιδευτές είναι η προετοιμασία για τις ειδικές εξετάσεις για το δίπλωμα επάρκειας που αποκτούν στη συνέχεια και γίνονται από τα Βιομηχανικά και Βιοτεχνικά Επιμελητήρια.

Ausbildungsbegleitende Hilfen (abH)

Wenn ein Auszubildender Schwierigkeiten mit dem Lernen hat oder ihm wichtige Fachkenntnisse fehlen, aber auch wenn er persönliche Probleme hat, kann die Ausbildung gefährdet sein. Damit er die Ausbildung nicht vorzeitig beendet, gibt es ausbildungsbegleitende Hilfen (abH). Mit der Durchführung beauftragen die Agenturen für Arbeit geeignete Bildungsträger, bei denen sich erfahrene Fachleute um die Auszubildenden kümmern. In kleinen Gruppen oder in Einzeltrainings versuchen sie, die Schwierigkeiten gemeinsam mit den Jugendlichen zu lösen. Das kann das Nacharbeiten von Hausaufgaben oder aktueller Fachthemen sein oder Grundlagenschulung in Rechnen und technologischem Basiswissen. Unterstützung bekommen die jungen Leute auch beim Schreiben des Berichtsheftes oder wenn sie sich auf Prüfungen vorbereiten.

Neben diesen fachlichen Hilfen sind abH auch für sozialpädagogische Probleme da, zum Beispiel bei Ärger mit dem Berufsschullehrer, bei Streitereien in der Gruppe oder Schwierigkeiten bei der persönlichen Entwicklung junger Menschen.

Die Berufsberatung der Agenturen für Arbeit und die Berufsschule informieren über solche ausbildungsbegleitende Hilfen. Die Entscheidung über die Teilnahme trifft die Agentur für Arbeit. Diese übernimmt die Kosten, und zwar sowohl für den Kurs selber als auch für zusätzliche Fahrtkosten. Ausbildungsbegleitende Hilfen können sehr unterschiedlich organisiert sein. Sie können während der betrieblichen Ausbildungszeit stattfinden, aber auch außerhalb dieser Zeit.

Συνοδευτικά μέτρα σε θέματα εκπαίδευσης

Εάν κάποιος μαθητευόμενος έχει δυσκολίες στο διάβασμα ή ακόμα αντιμετωπίζει προσωπικά προβλήματα τότε μπορεί η εκπαίδευση του να τεθεί σε κίνδυνο. Για να μην διακόψει την εκπαίδευση του υπάρχουν ειδικά μέτρα αρωγής. Πρόκειται για προσφορές των κρατικών γραφείων εργασίας όπου ειδικοί ασχολούνται με τους μαθητευόμενους. Σε μικρές ομάδες ή ακόμα και μεμονωμένα προσπαθούν να λύσουν από κοινού τα προβλήματα με τους νέους. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει η δυνατότητα να γίνουν φροντιστήρια είτε σε ειδικά θέματα είτε σε βασικές τεχνολογικές ή και μαθηματικές γνώσεις. Η συγκεκριμένη υποστήριξη προσφέρεται στους νέους όταν προετοιμάζονται για εξετάσεις ή όταν γράφουν στο τετράδιο αναφοράς.

Εκτός όμως από αυτή τη βοήθεια τα μέτρα προβλέπουν και υποστήριξη σε κοινωνικοπαιδαγωγικά θέματα: όπως είναι συγκρούσεις με τον εκπαιδευτή ή διαπληκτισμοί στην ομάδα ή ακόμα και προσωπικές δυσκολίες.

Τα επαγγελματικά σχολεία και οι σύμβουλοι των γραφείων εργασίας παρέχουν σχετικές πληροφορίες. Ο εκπαιδευτής μπορεί να προτείνει τα μέτρα αυτά στο μαθητευόμενο και να τον βοηθήσει να βρει την κατάλληλη θέση. Τα έξοδα για αυτά τα μέτρα αναλαμβάνουν τα γραφεία εργασίας. Τα υποστηρικτικά αυτά μέτρα μπορούν να οργανωθούν με διάφορους τρόπους και τα φροντιστήρια μπορούν να γίνονται είτε μέσα είτε έξω από την επιχείρηση.

Ausbildungsbetrieb

Ein Betrieb, der ausbildet, muss bestimmte Voraussetzungen erfüllen. Es geht dabei um die Eignung der Ausbildungsstätte.

Das betrifft in erster Linie die Einrichtung des Unternehmens. Für jeden Beruf gibt es eine bestimmte Ausstattung, die mindestens vorhanden sein muss: also Räume, Maschinen, Geräte und Werkzeuge. Der Auszubildende soll alles, was er für sein späteres Berufsleben braucht, im Betrieb erlernen können. Wichtig ist, dass der Auszubildende mit aktuellen technischen Geräten und Hilfsmitteln arbeiten kann – es muss aber nicht die modernste Technik sein. So ist es nicht mehr zeitgemäß, Bürokaufleute ohne Computer auszubilden – es braucht aber nicht der allerneueste PC zu sein.

Wenn in einem Betrieb einige wenige Inhalte der Ausbildungsordnung nicht vermittelt werden können, dann kann er mithilfe von überbetrieblichen Bildungsträgern oder im Verbund mit anderen Unternehmen dennoch ausbilden (siehe *Verbundausbildung*).

Außerdem müssen in einem Betrieb Fachkräfte in ausreichender Zahl vorhanden sein, wenn in dem Ausbildungsbetrieb der Ausbildungserfolg gesichert sein soll.

Ob der Betrieb für die Ausbildung geeignet ist, prüft die zuständige Stelle, d. h. die für den Betrieb zuständige Kammer (in der Regel die Industrie- und Handelskammer oder die Handwerkskammer).

Επιχείρηση που εκπαιδεύει

Μια επιχείρηση που αναλαμβάνει να εκπαιδεύσει πρέπει να εκπληρώνει ορισμένες προϋποθέσεις. Πρόκειται για την καταλληλότητα της σχετικά με την εκπαίδευση.

Αυτό αφορά τον εξοπλισμό της επιχείρησης. Για κάθε επάγγελμα υπάρχει ένας συγκεκριμένος εξοπλισμός, ο οποίος αποτελείται από ορισμένους χώρους, μηχανές και εργαλεία. Ο μαθητευόμενος θα πρέπει να γνωρίσει στην επιχείρηση όλο τον τεχνικό εξοπλισμό τον οποίο αργότερα θα χρειαστεί στην επαγγελματική του ζωή. Σημαντικό είναι ο μαθητευόμενος να έχει όλα τα απαραίτητα εργαλεία στη διάθεση του, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να είναι η τελευταία λέξη της τεχνολογίας. Για παράδειγμα μια λογίστρια δεν μπορεί σήμερα να μην εργάζεται με ηλεκτρονικό υπολογιστή αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να είναι και το τελευταίο μοντέλο.

Εάν μια επιχείρηση δεν μπορεί να προσφέρει πλήρη εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα και υπάρχουν κάποιες μικρές ελλείψεις, τα κενά μπορεί να συμπληρώσει ο εκπαιδευόμενος σε άλλες επιχειρήσεις ή σε συνεργασία με άλλους φορείς (βλ. συνδυαζόμενη εκπαίδευση).

Εκτός αυτού μέσα στην επιχείρηση θα πρέπει να υπάρχει επαρκές εξειδικευμένο προσωπικό εάν θέλει κάποιος να διασφαλίσει την επιτυχία της εκπαίδευσης.

Την καταλληλότητα της επιχείρησης εξετάζει η αρμόδια υπηρεσία, συνήθως είναι το βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο ή ένα βιοτεχνικό επιμελητήριο.

Ausbildungsordnung

In Deutschland gibt es rund 340 bundesweit staatlich anerkannte Ausbildungsberufe. Für jeden dieser Berufe gibt es eine Ausbildungsordnung, die verbindlich festlegt, was in dem jeweiligen Beruf gelernt werden muss. Damit hat jeder Ausbilder einen Überblick über alle Inhalte, die er in der Ausbildung seinem Auszubildenden zu vermitteln hat. Die Ausbildungsordnung erhält der Unternehmer von der für seinen Betrieb zuständigen Kammer.

Die Ausbildungsordnung soll dafür sorgen, dass jeder Auszubildende eine inhaltlich vergleichbare und fachlich gute Lehre erhält – egal in welchem Betrieb er diese Ausbildung macht. Dadurch kann er sich später überall bewerben, und der Unternehmer weiß genau, was der Bewerber gelernt hat. Die Verordnung gibt den staatlich anerkannten Berufen eine grobe Struktur. Jeder Auszubildende soll möglichst alle fachlichen Grundlagen eines Berufes erlernen und dann das jeweilige Fachwissen erwerben und auch schon erste Berufserfahrungen sammeln.

Inhalte der Ausbildungsordnung sind insbesondere:

- korrekte Bezeichnung des Ausbildungsberufes,
- Dauer der Ausbildung (zwei, drei oder dreieinhalb Jahre),
- Fertigkeiten und Kenntnisse – also alles, was der Auszubildende mindestens lernen soll (Ausbildungsberufsbild),
- ungefähre inhaltliche und zeitliche Struktur der Ausbildung (Ausbildungsrahmenplan) und
- grundsätzliche Anforderungen an die Prüfung.

Κανονισμός εκπαίδευσης

Στη Γερμανία υπάρχουν 340 αναγνωρισμένα επαγγέλματα. Για κάθε επάγγελμα υπάρχει ένας κανονισμός που ορίζει ακριβώς τί θα πρέπει να διδαχθεί. Με αυτό τον τρόπο ο κάθε εκπαιδευτής έχει εποπτεία τί θα πρέπει να διδάξει στους μαθητευόμενους. Τον κανονισμό μπορεί να προμηθευτεί ο επιχειρηματίας από τα κατά τόπους αρμόδια επιμελητήρια.

Ο κανονισμός εκπαίδευσης θα πρέπει να φροντίζει ώστε ο κάθε εκπαιδευόμενος να έχει μια σωστή εκπαίδευση ανεξάρτητα σε ποια επιχείρηση γίνεται. Έτσι μπορεί στη συνέχεια να καταθέσει παντού τα χαρτιά του για πρόσληψη και ο επιχειρηματίας μπορεί να γνωρίζει τί έχει διδαχθεί. Ο κανονισμός περιγράφει τη βασική δομή κάθε ενός από τα κρατικά αναγνωρισμένα επαγγέλματα. Κάθε μαθητευόμενος θα πρέπει να μάθει τις βασικές αρχές του επαγγέλματος, να αποκτήσει τις ειδικές γνώσεις και να αποκτήσει την πρώτη επαγγελματική εμπειρία.

Ο κανονισμός εκπαίδευσης περιλαμβάνει ιδιαίτερα:

- Σωστή περιγραφή του επαγγέλματος στο οποίο γίνεται η εκπαίδευση
- Διάρκεια της εκπαίδευσης (2 μέχρι 3,5 χρόνια)
- Γνώσεις που θα πρέπει να αποκτήσει ο εκπαιδευόμενος (εικόνα του επαγγέλματος)
- Το περιεχόμενο και το χρόνο περίπου της εκπαίδευσης (πλαίσιο εκπαίδευσης)
- Βασικές απαιτήσεις για τις ενδιάμεσες και τις τελικές εξετάσεις

Το πλαίσιο της εκπαίδευσης αποτελεί και το βασικό εργαλείο για το σχέδιο της εκπαίδευσης,

Der Ausbildungsrahmenplan ist die Grundlage für den betrieblichen Ausbildungsplan, den der Ausbildende für seinen Auszubildenden erstellen muss und den er gemeinsam mit dem Ausbildungsvertrag bei der zuständigen Stelle abgibt.

Was die Ausbildungsordnung an Lerninhalten verlangt, ist das Minimum. Im eigenen Interesse kann der Betrieb dem Auszubildenden mehr beibringen, beispielsweise betriebspezifisches Wissen oder spezielle Fertigkeiten. Zusätzlich darf das ausbildende Unternehmen seinen Plan während der Ausbildung aus betrieblichen Gründen ändern – denn nicht immer kann man für drei Jahre im Voraus planen.

το οποίο φτιάχνει ο εκπαιδευτής για τους μαθητευόμενούς του. Μαζί με το συμβόλαιο της εκπαίδευσης το καταθέτει στην αρμόδια υπηρεσία.

Αυτό που ορίζει ο κανονισμός εκπαίδευσης είναι το μίνιμουμ. Φυσικά η επιχείρηση, εάν αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντα της μπορεί να διδάξει περισσότερα στο μαθητευόμενο, για παράδειγμα γνώσεις που σχετίζονται με την επιχείρηση. Η επιχείρηση που αναλαμβάνει την εκπαίδευση μπορεί ενδιαμέσως να αλλάξει το σχέδιο της, διότι δεν μπορεί να προγραμματίζει κανείς πάντα τρία χρόνια πρωτότερα.

Ausbildungsvertrag

Bevor eine Ausbildung beginnt, schließen der Ausbildende und der künftige Auszubildende einen Vertrag. Dieser betriebliche Ausbildungsvertrag ist ein Zeitvertrag. Wenn die Lehre endet, endet auch der Ausbildungsvertrag.

Im Vertrag steht:

- die genaue Bezeichnung des Ausbildungsberufes,
- Name und Anschrift des Betriebes, des Auszubildenden und der Name des Ausbilders,
- wann die Ausbildung beginnt,

Συμβόλαιο εκπαίδευσης

Πριν να ξεκινήσει μια εκπαίδευση ο εκπαιδευτής και ο εκπαιδευόμενος κλείνουν ένα συμβόλαιο. Το συμβόλαιο αυτό είναι περιορισμένου χρόνου. Όταν ολοκληρωθεί η μαθητεία τελειώνει και το συμβόλαιο.

Στο συμβόλαιο ορίζεται:

- Η ακριβής περιγραφή του επαγγέλματος που γίνεται η εκπαίδευση
- Όνομα και διεύθυνση της επιχείρησης, του εκπαιδευτή και του εκπαιδευόμενου
- Πότε αρχίζει η εκπαίδευση

- wie lange die Ausbildung dauert,
- wie viele Stunden der Auszubildende regelmäßig arbeitet,
- wie lange die Probezeit dauert,
- wie viel Urlaub dem Auszubildenden zusteht und
- die Ausbildungsvergütung, das heißt, wie viel der Auszubildende monatlich verdient.

Die Höhe der Vergütung richtet sich nach den für den Beruf und für die Region gültigen tariflichen Vereinbarungen. Bei den Ausbildungsberatern der Kammern gibt es hierzu sogenannte Tariflisten. Die Ausbildungsvergütung muss für jedes neue Ausbildungsjahr erhöht werden.

Zusätzlich zum Ausbildungsvertrag muss der Auszubildende einen betrieblichen Ausbildungsplan erstellen. Darin ist verzeichnet, was der Auszubildende in welchem Zeitraum lernen soll. Dadurch können Betriebsinhaber und Ausbilder planen, welche Lernschritte sie zu welchem Zeitpunkt in den betrieblichen Arbeitsablauf einbauen können.

Zusammen mit dem Ausbildungsvertrag gibt der Betrieb den Ausbildungsplan bei der zuständigen Stelle ab, meistens bei der Industrie- und Handelskammer oder bei der Handwerkskammer. Denn die zuständige Stelle betreut die Ausbildung und stellt sicher, dass die Bedingungen erfüllt werden. Außerdem führt sie die Prüfungen durch.

- Πόσο διαρκεί η εκπαίδευση
- Πόσες ώρες την ημέρα απασχολείται ο εκπαιδευόμενος
- Πόσο διαρκεί ο δοκιμαστικός χρόνος
- Πόσες διακοπές δικαιούται ο εκπαιδευόμενος
- Και ποια είναι η αμοιβή του εκπαιδευόμενου

Το ύψος της αμοιβής ορίζεται βάσει των συλλογικών συμβάσεων εργασίας ανάλογα με το επάγγελμα και τον κλάδο της επιχείρησης. Τα κατά τόπους επιμελητήρια διαθέτουν σχετικές πληροφορίες. Η αμοιβή της εκπαίδευσης θα πρέπει κάθε χρόνο να αυξάνεται.

Παράλληλα με το συμβόλαιο ο εκπαιδευτής θα πρέπει να καταρτήσει και ένα σχέδιο εκπαίδευσης. Στο σχέδιο αυτό θα αναφέρεται τί θα μάθει ο εκπαιδευόμενος μέσα στο χρονικό διάστημα που διαρκεί η εκπαίδευση. Με αυτόν τον τρόπο ο επιχειρηματίας και ο διδάσκων μπορούν να ξέρουν ανά πάσα στιγμή ποια βήματα πρέπει να ακολουθηθούν.

Η επιχείρηση καταθέτει μαζί με το συμβόλαιο και το σχέδιο εκπαίδευσης στις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες, κυρίως στο βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο ή στο βιοτεχνικό επιμελητήριο. Η αρμόδια υπηρεσία εποπτεύει την εκπαίδευση και πιστοποιεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις. Εκτός αυτού οργανώνει και τις εξετάσεις.

Ausbildungszeit

Eine Berufsausbildung im dualen System dauert zwei, drei oder dreieinhalb Jahre, meist sind es drei Jahre. Die Dauer der jeweiligen Ausbildung ist in der betreffenden Ausbildungsordnung festgelegt.

Die in der Ausbildungsordnung angegebene Ausbildungsdauer kann bei Vertragsabschluss verkürzt werden. So kann bei Schulabsolventen mit Fachhochschulreife oder Abitur eine Verkürzung um 12 Monate erfolgen; bei mittlerer Reife oder Fachoberschulreife kann die Ausbildung um 6 Monate verkürzt werden. Wenn der Bewerber ein Berufsgrundbildungsjahr oder die einjährige Berufsfachschule mit Erfolg besucht hat, so muss in vielen Fällen der Besuch mit einem Jahr auf die Ausbildung anerkannt werden. Genaue Auskunft gibt der Ausbildungsberater der zuständigen Stelle (meist Industrie- und Handelskammer oder Handwerkskammer).

Jede Ausbildung beginnt mit einer Probezeit, die mindestens einen Monat und höchstens vier Monate lang ist. In dieser Zeit sollen die Verantwortlichen im Betrieb genau prüfen, ob der Auszubildende in den Betrieb passt. Und auch der Auszubildende sollte noch einmal gut überlegen, ob er sich richtig entschieden hat. Nach der Probezeit kann der Betrieb nur aus schwerwiegenden Gründen kündigen (siehe *Kündigung*).

Wenn der Auszubildende besonders gute Leistungen im Betrieb und in der Berufsschule zeigt, kann er von der Kammer vorzeitig zur Abschlussprüfung zugelassen und damit seine Ausbildungszeit (nochmals) verkürzt werden. Vorweg müssen hierzu der Betrieb und die Berufsschule eine Stellungnahme abgeben.

Χρόνος εκπαίδευσης

Μια εκπαίδευση στην επιχείρηση διαρκεί στο δυαδικό σύστημα ανάμεσα στα δύο με τρισύμμο χρόνια, συνήθως όμως είναι τρία χρόνια. Η διάρκεια ορίζεται ακριβώς στον κανονισμό περί εκπαίδευσης.

Ο χρόνος εκπαίδευσης που ορίζεται στον εκπαιδευτικό κανονισμό μπορεί να περιοριστεί στο συμβόλαιο. Έτσι ο χρόνος της εκπαίδευσης μπορεί να περιοριστεί κατά 12 μήνες εάν ο μαθητευόμενος διαθέτει δίπλωμα ανώτερης σχολής ή απολυτήριο. Σε περίπτωση που ο μαθητευόμενος δεν έχει ολοκληρώσει τον παραπάνω κύκλο και διαθέτει ένα ενδιάμεσο επίπεδο γνώσεων υπάρχει η δυνατότητα περιορισμού του χρόνου εκπαίδευσης κατά έξι μήνες. Σε περίπτωση κατά την οποία έχει ολοκληρώσει με επιτυχία ένα χρόνο σπουδών σε επαγγελματικό σχολείο πρέπει σε πολλές περιπτώσεις να αναγνωριστεί ο χρόνος αυτός των σπουδών. Ακριβείς πληροφορίες παρέχει ο σύμβουλος εκπαίδευσης στις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες (συνήθως είναι τα εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια ή τα βιοτεχνικά επιμελητήρια).

Κάθε εκπαίδευση ξεκινάει με ένα δοκιμαστικό χρόνο, ο οποίος διαρκεί το λιγότερο ένα μήνα και το περισσότερο τέσσερις. Στο διάστημα αυτό οι υπεύθυνοι της επιχείρησης θα πρέπει να εξετάσουν εάν ο εκπαιδευόμενος ταιριάζει στην επιχείρηση και ο μαθητευόμενος θα πρέπει να σκεφθεί άλλη μια φορά εάν αποφάσισε σωστά. Μετά το τέλος του δοκιμαστικού χρόνου η επιχείρηση μπορεί να καταγγείλει το συμβόλαιο μόνο για σπουδαίο λόγο (βλ. καταγγελία).

Εάν ο μαθητευόμενος έχει ιδιαίτερα καλές επιδόσεις στην επιχείρηση αλλά και στο επαγγελματικό σχολείο μπορεί να μειωθεί ακόμα μια φορά ο χρόνος εκπαίδευσης. Προηγουμένως όμως θα πρέπει να πάρουν θέση στο θέμα η επιχείρηση και το επαγγελματικό σχολείο.

Es gibt auch den umgekehrten Fall, dass ein Auszubildende sehr oft krank war oder wenn er die Abschlussprüfung nicht bestanden hat. Falls der Auszubildende die Abschlussprüfung wiederholen muss, kann er bei der zuständigen Stelle beantragen. Die Ausbildung läuft dann bis zum nächsten Prüfungstermin weiter, längstens ist sie ein Jahr vom Betrieb weiterzuführen.

Υπάρχει όμως και η αντίστροφη περίπτωση, να παραταθεί ο χρόνος μαθητείας, για παράδειγμα όταν ο εκπαιδευόμενος είναι συχνά ασθενής ή αν δεν περάσει τις τελικές εξετάσεις του. Εάν ο μαθητευόμενος πρέπει να επαναλάβει τις εξετάσεις του πρέπει να καταθέσει σχετική αίτηση στις αρμόδιες υπηρεσίες. Ο χρόνος μαθητείας παρατείνεται τότε μέχρι τις επόμενες εξετάσεις και το περισσότερο για ένα χρόνο.

Auszubildender

Auszubildender ist derjenige, der einen Ausbildungsberuf erlernt; früher war es allgemein üblich, den Jugendlichen in der Ausbildung „Lehrling“ zu nennen, und dieser Begriff wird auch im Handwerk weiter verwendet. In der Regel bewerben sich Schüler im letzten Jahr ihrer Zeit an der allgemeinbildenden Schule. Dann sind diese Bewerber überwiegend zwischen 16 und 19 Jahre alt. Manche Jugendliche brauchen länger, um sich zu entscheiden oder ihre Fähigkeiten für die Ausbildung zu entwickeln. Daher gibt es auch immer wieder junge Leute, die sich noch mit Anfang 20 auf eine Lehrstelle bewerben. Eine Chance braucht jeder Jugendliche, daher sind Zeugnisse und Schulnoten zwar eine wichtige Entscheidungsgrundlage, aber ein Unternehmer sollte sich von der Motivation und den Fähigkeiten eines Jugendlichen auch persönlich überzeugen.

Vom Auszubildenden wird erwartet, dass er an seiner Ausbildung aktiv mitwirkt. Dies bedeutet, er soll sich bemühen, alle für die Berufsausbildung erforderlichen Fertigkeiten und Kenntnisse zu erwerben. Der Auszubildende braucht jedoch keine

Εκπαιδευόμενος

Εκπαιδευόμενος είναι αυτός που μαθαίνει ένα επάγγελμα. Κατά κανόνα πρόκειται για μαθητές που καταθέτουν σχετικές αιτήσεις κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου της γενικής σχολικής τους εκπαίδευσης. Οι υποψήφιοι είναι συνήθως μεταξύ 16 και 19 χρόνων. Μερικοί νέοι χρειάζονται περισσότερο χρόνο μέχρι να αποφασίσουν ή να αναπτύξουν τις σχετικές δεξιότητες που απαιτεί το επάγγελμα που επιλέγουν. Για το λόγο αυτό υπάρχουν πολλοί νέοι 20 χρόνων οι οποίοι καταθέτουν αιτήσεις για μια θέση μαθητείας. Ο κάθε νέος χρειάζεται μια ευκαιρία, και για το λόγο αυτό τα ενδεικτικά και οι βαθμοί είναι ένας αποφασιστικός παράγοντας για να πάρει κανείς μια θέση μαθητείας αλλά η επιχείρηση θα πρέπει να σχηματίσει μια άποψη και για την προσωπική θέληση και τις ικανότητες του υποψήφιου.

Από τον μαθητευόμενο αναμένεται να δείξει ενεργό ενδιαφέρον. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να βάλει όλες του τις δυνάμεις, τις ικανότητες και τις γνώσεις για να ολοκληρώσει επιτυχώς την εκπαίδευση του. Ο μαθητευόμενος δεν υποχρεούται πάντως να κάνει καμία δουλειά η οποία δεν έχει σχέση με την

Arbeiten zu erledigen, die nicht dem Ausbildungszweck dienen oder seine körperlichen Kräfte übersteigen. Zum Beispiel können angehende Bürokaufleute auch den Kopierer bedienen, sie sollten aber nicht den ganzen Tag mit Kopieren verbringen.

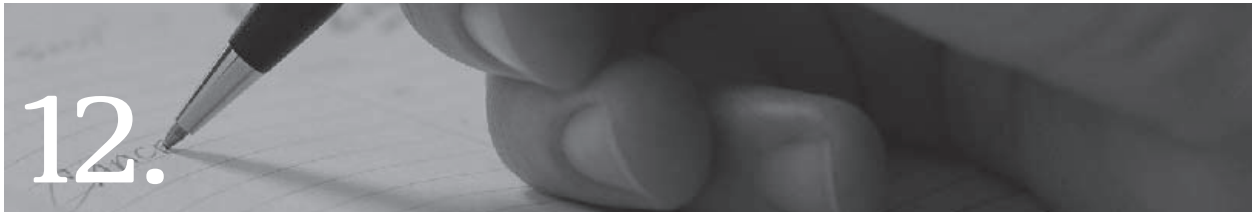
Auch als Lernender muss der Auszubildende einige Pflichten und Regeln beachten. Dazu gehört:

- den Anordnungen des Ausbildenden und des Ausbilders folgen, soweit diese Weisungen im Rahmen der Ausbildung erfolgen,
- den Berufsschulunterricht ebenso wie die Lehrgänge in überbetrieblichen Ausbildungsstätten besuchen,
- ein Berichtsheft, in dem steht, was er gelernt und geleistet hat, führen,
- nicht mit anderen über Betriebs- oder Geschäftsgeheimnisse sprechen – denn die Konkurrenz schläft nicht.

εκπαίδευσή του και η οποία ξεπερνάει τις σωματικές του δυνατότητες. Για παράδειγμα μια κοπέλα που μαθαίνει λογιστικά θα μπορούσε να χρησιμοποιεί το φωτοτυπικό μηχάνημα, αλλά δεν επιτρέπεται όλη την ημέρα να βγάζει φωτοτυπίες.

Επίσης ο μαθητευόμενος θα πρέπει να λάβει υπόψιν του ορισμένες υποχρεώσεις και κανόνες:

- Να ακολουθεί τις υποδείξεις του εκπαιδευτή και τους κανονισμούς που προκύπτουν από την εκπαίδευσή του
- Να παρακολουθεί τα μαθήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης καθώς και τις ειδικές εκδηλώσεις του επαγγελματικού σχολείου
- Να συμπληρώνει το τετράδιο αναφοράς με αυτά που έχει μάθει και αυτά που έχει προσφέρει
- Να μην συζητάει με άλλους τα μυστικά της επιχείρησης διότι ο ανταγωνισμός δεν κοιμάται

Berichtsheft

Jeder Auszubildende muss ein Berichtsheft schreiben. Das ist ein fachlicher Nachweis über die Ausbildung – so ist es in der Ausbildungsordnung vorgeschrieben. Mit der Anmeldung zur Abschlussprüfung gibt er das Berichtsheft bei der zuständigen Stelle ab. Ein ordentlich geführtes Berichtsheft ist Voraussetzung für die Zulassung zur Abschlussprüfung.

Der Auszubildende schreibt in der Regel jede Woche auf, was er in Betrieb und Berufsschule gelernt und erledigt hat. Der ausbildende Betrieb muss seinem Auszubildenden ermöglichen, das Berichtsheft während der Ausbildungszeit zu schreiben – der Ausbilder soll darauf achten, dass der Lehrling regelmäßig alles notiert, und die Hefte gemeinsam mit ihm durchsehen. Auszubildender und Ausbildender müssen die Berichtshefte unterzeichnen.

Das Berichtsheft ist eine Kontrolle für den ausbildenden Betrieb wie für den Auszubildenden. Denn beide Seiten können erkennen, ob der Auszubildende alles Wichtige gelernt hat. Damit können diese Berichte dazu beitragen, den Ablauf der betrieblichen Ausbildung zu verbessern.

Τετράδιο αναφοράς

Κάθε εκπαιδευόμενος πρέπει να διατηρεί ένα τετράδιο αναφοράς. Πρόκειται για ένα είδος πιστοποίησης της εκπαίδευσης – αυτό προβλέπεται από τον κανονισμό εκπαίδευσης. Ο μαθητευόμενος παραδίδει το τετράδιο αναφοράς στην αρμόδια υπηρεσία όταν δηλωθεί για τις τελικές εξετάσεις.

Ο εκπαιδευόμενος σημειώνει κατά κανόνα κάθε εβδομάδα, τί έμαθε στην επιχείρηση και στο επαγγελματικό σχολείο, ποια μηχανήματα και βοηθητικά μέσα έχει χρησιμοποιήσει. Η επιχείρηση στην οποία γίνεται η εκπαίδευση πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να γράφει στο τετράδιο αναφοράς κατά τη διάρκεια της εργασίας. Ο εκπαιδευτής μάλιστα σε τακτικά χρονικά διαστήματα θα πρέπει να ελέγχει εάν ο μαθητευόμενος συμπλήρωσε κανονικά την αναφορά του και θα πρέπει από κοινού να κοιτάζουν το σχετικό τετράδιο. Τόσο ο εκπαιδευόμενος όσο και ο εκπαιδευτής θα πρέπει να υπογράψουν το τετράδιο.

Το τετράδιο αναφοράς είναι τόσο ένας έλεγχος για την επιχείρηση που εκπαιδεύει όσο και για τον εκπαιδευόμενο. Και οι δύο πλευρές μπορούν έτσι να ελέγχουν, εάν ο εκπαιδευόμενος έμαθε όλα όσα έπρεπε να μάθει. Οι αναφορές αυτές είναι ένας τρόπος να βελτιωθεί η εκπαίδευση μέσα στην επιχείρηση.

Berufsbildung

Die Berufsbildung findet statt:

- in Unternehmen,
- im öffentlichen Dienst, das heißt in Verwaltung und Ämtern,
- bei Angehörigen freier Berufe, z. B. Ärzten, Rechtsanwälten, Architekten usw.,
- bei Bildungsträgern und in Schulen, z. B. Meister-schulen, Berufsfachschulen.

Es gibt drei wichtige Bereiche der Berufsbildung:

- a) Die **Berufsausbildung** ist für junge Menschen der Einstieg in das Berufsleben. In rund 340 Berufen kann man in Deutschland eine Abschlussprüfung machen und sichert sich damit einen guten Berufseinstieg.
- b) Die **Fort- oder Weiterbildung** ist eine Möglichkeit, innerhalb des erlernten Berufes weiterzuler-nen und / oder beruflich aufzusteigen.
- c) Die **Umschulung** wird dann beansprucht, wenn ein Arbeitnehmer in seinem ursprünglichen Beruf nicht mehr arbeiten kann und einen neuen Beruf erlernen muss.

Zu a) Ein Großteil der Jugendlichen beginnt eine Berufsausbildung nach der Schule. Die betriebliche Ausbildung ist in Deutschland im „dualen System der Berufsausbildung“ organisiert. Duales System bedeutet, dass die Ausbildung bei zwei Trägern stattfindet: im Betrieb und in der Berufsschule. Am Ende einer solchen Berufsausbildung sollen vier Ziele erreicht sein:

Επαγγελματική εκπαίδευση

Η επαγγελματική εκπαίδευση μπορεί να γίνει:

- Σε ιδιωτικές επιχειρήσεις
- Σε δημόσιες επιχειρήσεις (π.χ. στη διοίκηση και σε διάφορες υπηρεσίες)
- Σε συγγενείς που είναι ελεύθεροι επαγγελματίες (π.χ. γιατροί, δικηγόροι, αρχιτέκτονες κτλ.)
- Σε εκπαιδευτικούς φορείς και σε σχολεία (π.χ. επαγγελματικά σχολεία)

Υπάρχουν τρεις σημαντικοί τομείς της επαγγελματικής εκπαίδευσης:

- a) Η βασική επαγγελματική εκπαίδευση είναι κατά κανόνα η πρώτη εκπαίδευση με την οποία μπαίνει κανείς στην επαγγελματική ζωή. Μπορεί κανείς να κάνει μια αναγνωρισμένη κρατικά εξέταση στη Γερμανία σε 340 επαγγέλματα περίπου εξασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο ένα καλό επαγγελματικό ξεκίνημα.
- β) Η μετεκπαίδευση προσφέρει τη δυνατότητα εξέλιξης και ανέλιξης στα πλαίσια του ήδη εξασκούμενου επαγγέλματος.
- γ) Αλλαγή επαγγελματικής εκπαίδευσης γίνεται όταν ο εργαζόμενος δεν μπορεί να εξασκήσει πλέον το προηγούμενο επάγγελμα του και μαθαίνει ένα νέο επάγγελμα.

Σχετικά με την περίπτωση α) Κατά κανόνα όταν τα παιδιά τελειώνουν το σχολείο ακολουθούν κάποια επαγγελματική εκπαίδευση. Η επαγγελματική εκπαίδευση στη Γερμανία είναι οργανωμένη στο λεγόμενο «Δυαδικό σύστημα της επαγγελματικής εκπαίδευσης». Δυαδικό σύστημα σημαίνει ότι η

- Der Auszubildende hat eine umfassende Grundbildung erworben, das heißt, er kennt alle Grundlagen des gewählten Berufes.
- Der Auszubildende beherrscht fachliche Kenntnisse und Fertigkeiten, die er braucht, um in dem Beruf zu arbeiten.
- Der Auszubildende ist für eine qualifizierte Tätigkeit vorbereitet.
- Während der Ausbildung hat der Auszubildende auch schon eigene Berufserfahrung erworben.

Am Ende der Ausbildung legt der Auszubildende eine Prüfung bei der zuständigen Stelle (in der Regel Industrie- und Handelskammer bzw. Handwerkskammer) ab. Der Abschluss ermöglicht ihm, sich überall in seinem Beruf um Arbeit zu bewerben. Er kann dann frei wählen, wo er arbeiten will. Der Unternehmer weiß durch die abgeschlossene Ausbildung, dass der Bewerber den Beruf gelernt hat und in der Regel die notwendigen Fachkenntnisse mitbringt.

Zu b) Fort- oder Weiterbildung baut auf der Berufsausbildung auf. Dabei werden Fertigkeiten und Kenntnisse aufgefrischt, ergänzt, und es kommt neues Wissen hinzu. Zum Beispiel lernt man etwas über neue technische Entwicklungen, wie Schweißen oder eine neue Programmiersprache oder Spezialgebiete des Berufes. Solche Fortbildungen ermöglichen, dass man beruflich weiterkommt und seine beruflichen Aufgaben besser lösen kann. Es gibt auch Angebote, mit denen man den Abschluss als Meister oder Fachwirt erwerben kann, um beruflich aufzusteigen. Weiterbildungen können sowohl berufsbegleitend, also neben der Arbeit, als auch ganztägig stattfinden. Umfassende Informationen erhält man bei der Agentur für Arbeit oder bei der zuständigen Stelle.

Zu c) Eine Umschulung bereitet den Teilnehmer auf einen Berufswechsel vor. Das kann zum Beispiel notwendig sein, wenn die erlernte Arbeit wegen technischer Entwicklungen von Maschinen übernommen wird oder wenn der Arbeitnehmer aus gesundheitlichen Gründen seinen Beruf nicht mehr ausüben kann. Umschulungen werden meistens als Vollzeitmaßnahmen angeboten, die ein Jahr oder zwei Jahre dauern. Oft gehört ein Praktikum von mehreren Monaten dazu.

εκπαίδευση γίνεται τόσο στο σχολείο όσο και στην επιχείρηση. Στο τέλος μιας τέτοιας εκπαίδευσης τρεις είναι οι στόχοι που πρέπει να έχουν επιτευχθεί:

- Ο εκπαιδευόμενος έχει αποκτήσει ένα ευρύ φάσμα γνώσεων, αυτό σημαίνει ότι κατέχει τις βασικές γνώσεις του επαγγέλματος που έχει επιλέξει και ότι γνωρίζει καλά κάποια βασικά μαθήματα στο σχολείο π.χ. μαθηματικά, φυσική κτλ.
- Ο εκπαιδευόμενος έχει αποκτήσει επιπλέον εξειδικευμένες γνώσεις που του είναι απαραίτητες για να εξασκήσει το επάγγελμα του.
- Ο εκπαιδευόμενος έχει προετοιμαστεί για μια δραστηριότητα η οποία απαιτεί ειδικές δεξιότητες.
- Ο εκπαιδευόμενος έχει αποκτήσει εμπειρία κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής του.

Στο τέλος της εκπαίδευσης ο εκπαιδευόμενος δοκιμάζεται σε μια κρατικά αναγνωρισμένη εξέταση (κατά κανόνα στο βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο ή στο βιοτεχνικό επιμελητήριο). Αυτό του δίνει τη δυνατότητα να μπορεί αργότερα να υποβάλλει αίτηση για δουλειά οπουδήποτε θέλει. Με τον τρόπο αυτό και ο επιχειρηματίας γνωρίζει ότι ο υποψήφιος διαθέτει τις απαραίτητες επαγγελματικές γνώσεις.

Σχετικά με την περίπτωση β) Η επαγγελματική μετεκπαίδευση είναι η συνέχεια της βασικής εκπαίδευσης. Πρόκειται για το στάδιο στο οποίο οι παλιές γνώσεις φρεσκάρονται, ενώ προστίθενται νέες. Για παράδειγμα ενημερώνεται κανείς για τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις ή για ειδικούς τομείς του επαγγέλματος. Μια τέτοιου είδους κατάρτιση βοηθάει στην επαγγελματική εξέλιξη και στο να επιλύει κανείς ευκολότερα προβλήματα που προκύπτουν από στην επαγγελματική ζωή. Η μετεκπαίδευση μπορεί να συνοδεύει την εργασία ή να είναι αποκλειστική χωρίς δηλαδή κάποιος να δουλεύει παράλληλα. Υπάρχουν μάλιστα ειδικές προσφορές όπου μπορεί κανείς να αποκτήσει τον τίτλο του ειδικού “Αρχιτεχνίτη” ή του “Ειδικού ξενοδόχου” και να ξεκινήσει μια επαγγελματική σταδιοδρομία. Σχετικές πληροφορίες μπορεί να πάρει κανείς από το Ομοσπονδιακό Ίδρυμα Εργασίας ή από τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες.

Σχετικά με την περίπτωση γ) Μια αλλαγή επαγγελματικής κατεύθυνσης είναι απαραίτητη όταν για παράδειγμα η συγκεκριμένη δουλειά θα πρέπει να αντικατασταθεί λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης από

Eine Umschulung kann aber auch wie eine Berufsausbildung in einem Unternehmen stattfinden. Auch für Erwachsene, die noch gar keinen Berufsabschluss haben, diesen aber nachholen wollen, kann eine Umschulung zugänglich sein. Informationen zu Umschulungen findet man bei der Agentur für Arbeit.

Weiterführende Bildungswege: Schließlich kann man nach einer erfolgreichen Ausbildung auch ein Studium an einer Fachhochschule oder einer Hochschule anschließen. Informationen über die Zugangsbedingungen erhält man bei der betreffenden Hochschule oder bei der Agentur für Arbeit.

μηχανές ή όταν ο εργαζόμενος για λόγους υγείας δεν μπορεί πλέον να εξασκήσει το επάγγελμα του. Συνήθως η εκπαίδευση για αλλαγή επαγγελματικής κατεύθυνσης διαρκεί όλη μέρα για ένα ή δύο χρόνια και συνήθως συνοδεύεται από πρακτική εξάσκηση.

Η σχετική εκπαίδευση μπορεί να γίνει και σε μια επιχείρηση και μπορεί να αφορά και άτομα τα οποία δεν έχουν κάποιο απολυτήριο επαγγελματικής εκπαίδευσης και θέλουν να το αποκτήσουν. Σχετικές πληροφορίες παρέχονται από το γερμανικό Ίδρυμα Εργασίας.

Περεταίρω εκπαιδευτικοί δρόμοι:

Μπορεί κανείς επίσης μετά από μια επιτυχημένη επαγγελματική εκπαίδευση να συνεχίσει σε κάποιο Ανώτερο Τεχνολογικό Ίδρυμα ή Πανεπιστήμιο. Και σε αυτή την περίπτωση μπορεί κανείς να πάρει σχετικές πληροφορίες από το γερμανικό Ίδρυμα Εργασίας.

Berufsbildungsgesetz

Νόμος σχετικός με την επαγγελματική εκπαίδευση

Das Berufsbildungsgesetz (BBiG) ist die Grundlage für die betriebliche Ausbildung. Es berechtigt Betriebe, eine Berufsausbildung selbstverantwortlich durchzuführen, das heißt, einen Auszubildenden einzustellen und zu qualifizieren. Das Gesetz des Bundes legt die Voraussetzungen und Bedingungen für eine Ausbildung in den Unternehmen fest. Das BBiG gilt für Firmen im Bereich Industrie und Handel, für den öffentlichen Dienst und für die Ausbildung in den freien Berufen sowie auch im Handwerk, sofern hier nicht die Regelungen der Handwerksordnung gelten.

Für die Ausbildung im Handwerk gilt überwiegend die Handwerksordnung. Die Regelungen der Handwerksordnung gleichen im Wesentlichen den Regelungen des Berufsbildungsgesetzes. Durch das BBiG werden alle Bereiche einer Ausbildung gere-

Ο σχετικός νόμος για την εκπαίδευση είναι η βάση για την εκπαίδευση σε επιχειρήσεις. Δίνει τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις να αναλάβουν την ευθύνη να προσλάβουν μαθητευόμενους και να τους εκπαιδεύσουν. Ο νόμος προβλέπει σαφώς τις προϋποθέσεις και τους όρους υπό τους οποίους πρέπει να γίνεται η εκπαίδευση. Ο νόμος πλαίσιο για την εκπαίδευση περιλαμβάνει τους τομείς της βιομηχανίας, του εμπορίου, της δημόσιας διοίκησης, τους ελεύθερους επαγγελματίες καθώς και τα βιοτεχνικά επαγγέλματα για τα οποία δεν ισχύει ο κανονισμός περί βιοτεχνιών.

Για την εκπαίδευση στον τομέα της βιοτεχνίας ισχύει ο κανονισμός περί βιοτεχνιών. Τα σχετικά άρθρα όμως είναι παρόμοια με αυτά που υπάρχουν στο νόμο περί επαγγελματικής εκπαίδευσης. Με αυτό το νόμο ρυθμίζονται όλοι οι τομείς της εκπαίδευσης

gelt, die unter der Regie des Ausbildungsbetriebes stehen.

Für den Berufsschulunterricht gelten die Schulgesetze der Länder. Damit Konflikte in der Ausbildung durch unterschiedliche Gesetze vermieden werden, erfolgt eine Abstimmung zwischen Bund und Ländern in verschiedenen Gremien.

Die wichtigsten Regelungen des Berufsbildungsgesetzes betreffen:

- Inhalte des Ausbildungsvertrages,
- Ansprüche an die Eignung von Betrieb und Ausbilder,
- die Pflicht des Betriebes, eine Vergütung zu zahlen,
- die Rechte und Pflichten des Auszubildenden sowie des Auszubildenden,
- die Notwendigkeit einer Ausbildungsordnung für die planmäßige Ausbildung,
- die Durchführung von Prüfungen,
- das Anrecht des Auszubildenden auf Erhalt eines betrieblichen Zeugnisses am Ende der Ausbildung,
- Organisation und Kontrolle der betrieblichen Ausbildung durch die zuständige Stelle (Kammer).

Für jeden Ausbildungsberuf gibt es eine Ausbildungsordnung, die ausführlich die Inhalte der jeweiligen Ausbildung angibt (siehe *Ausbildungsordnung*).

μέσα σε μια επιχείρηση.

Για τα μαθήματα που διδάσκονται στα επαγγελματικά σχολεία ισχύουν οι νόμοι των κρατιδίων. Το ομοσπονδιακό κράτος συνεργάζεται σε διάφορα επίπεδα όμως με τα κρατίδια ώστε να αποφεύγονται αντιφάσεις και συγκρούσεις.

Οι σημαντικότερες διατάξεις του νόμου περί επαγγελματικής εκπαίδευσης αφορούν:

- Το περιεχόμενο του συμβολαίου επαγγελματικής εκπαίδευσης
- Αξιώσεις για την καταλληλότητα της επιχείρησης και του εκπαιδευτή
- Την υποχρέωση της επιχείρησης να πληρώνει μια ορισμένη αμοιβή στο μαθητευόμενο
- Δικαιώματα και υποχρεώσεις τόσο των εκπαιδευόμενων όσο και των εκπαιδευτών
- Στόχους της εκπαίδευσης, τί πρέπει δηλαδή να μάθει ο εκπαιδευόμενος κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Την οργάνωση των εξετάσεων
- Το δικαίωμα του μαθητευόμενου στο τέλος της εκπαίδευσης να πάρει ένα ενδεικτικό
- Οργάνωση και έλεγχος της εκπαίδευσης στην επιχείρηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες (επιμελητήρια)

Για κάθε επάγγελμα υπάρχουν ξεχωριστές διατάξεις (βλ. κανονισμό εκπαίδευσης), οι οποίες περιγράφουν λεπτομερώς το περιεχόμενο της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Berufsschule

Bei einer Berufsausbildung im dualen Berufsbildungssystem sind die Berufsschulen die Partner der Ausbildungsbetriebe. In der Berufsschule erlernt der Auszubildende das notwendige theoretische Wissen für den Beruf. Außerdem kann die Berufsschule die betriebliche Ausbildung durch praktisches Training ergänzen. So kann einem Auszubildenden in einer Lehrwerkstatt gezeigt werden, wie Maschinen funktionieren. Außerdem vermittelt die Berufsschule Allgemeinbildung durch Fächer wie Deutsch, Politik, Religion und Sport. Bei manchen Ausbildungsberufen wird auch Englisch unterrichtet.

Die Berufsschule ist eine öffentliche Pflichtschule in Teilzeitform. Wer als berufsschulpflichtig gilt, ist in den Bundesländern unterschiedlich geregelt. So ist in Nordrhein-Westfalen berufsschulpflichtig, wer vor Vollendung des 21. Lebensjahres seine Berufsausbildung aufnimmt. Er bleibt es, bis er die Ausbildung abgeschlossen hat. Auszubildende, die nach dem 21. Lebensjahr mit der Ausbildung beginnen, sind berufsschulberechtiget. Der Ausbildungsbetrieb hat seinen Auszubildenden bei der Berufsschule anzumelden, ihn für den Unterricht freizustellen und zum Besuch der Berufsschule anzuhalten.

Die Organisation der Berufsschulzeit: In der Regel ist der Auszubildende durchschnittlich ein bis zwei Tage in der Woche in der Berufsschule. Manche Berufsschulen bieten mehrwöchigen Blockunterricht an, bei der die Berufsschulzeit zusammengefasst ist. Während der Berufsschulzeit muss der Auszubildende Hausaufgaben immer außerhalb der täglichen Ausbildungs- und Schulzeit erledigen.

Wenn genügend Auszubildende eines Berufes die gleiche Berufsschule besuchen, dann werden

Επαγγελματικά σχολεία

Τα επαγγελματικά σχολεία είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα, οι απαραίτητοι εταίροι στην εκπαίδευση σε επιχειρήσεις. Στα επαγγελματικά σχολεία ο εκπαιδευόμενος παίρνει τις απαραίτητες θεωρητικές βάσεις για το επάγγελμα που μαθαίνει. Εκτός αυτού τα επαγγελματικά σχολεία προσφέρουν συμπληρωματική πρακτική εμπειρία. Για παράδειγμα δείχνει κανείς στον μαθητευόμενο σε ένα εργαστήριο πώς να χειρίζεται τις μηχανές. Εκτός αυτού τα επαγγελματικά σχολεία προσφέρουν μια γενική μόρφωση σε μαθήματα όπως γλώσσα, πολιτική, θρησκεία, αθλητισμό. Σε μερικά επαγγέλματα διδάσκονται και αγγλικά.

Το επαγγελματικό σχολείο είναι ένα δημόσιο σχολείο με μερική φοίτηση, η οποία είναι υποχρεωτική. Έτσι στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία για παράδειγμα κάποιος είναι υποχρεωμένος να φοιτήσει στο επαγγελματικό σχολείο εάν ξεκινήσει μια επαγγελματική εκπαίδευση πριν από το 21ο έτος της ηλικίας του. Παραμένει μέχρι να ολοκληρώσει την εκπαίδευσή του. Μαθητευόμενοι οι οποίοι ξεκινούν μετά το 21ο έτος της ηλικίας τους την εκπαίδευση έχουν το δικαίωμα να φοιτούν σε επαγγελματικά σχολεία. Η επιχείρηση θα πρέπει να δηλώσει τον μαθητευόμενο στο επαγγελματικό σχολείο και να του διαθέτει ελεύθερο χρόνο ώστε να μπορεί να παρακολουθεί τα μαθήματά του.

Η οργάνωση του χρόνου στο επαγγελματικό σχολείο: Κατά κανόνα ο εκπαιδευόμενος βρίσκεται μία ή δύο μέρες την εβδομάδα στο επαγγελματικό σχολείο. Μερικά επαγγελματικά σχολεία προσφέρουν μαθήματα σε μπλοκ ορισμένων εβδομάδων. Ο μαθητευόμενος πρέπει να διαβάζει τα μαθήματά του εκτός των ωρών εκπαίδευσης.

Εάν υπάρχουν αρκετοί εκπαιδευόμενοι σε ένα επαγγελματικό σχολείο που μαθαίνουν το ίδιο επάγγελμα τότε συστήνονται ειδικές τάξεις. Εάν δεν

Fachklassen gebildet. Wenn das nicht geht, versuchen die Schulen ihre Klassen aus Schülern ähnlicher Ausbildungsberufe zusammenzusetzen. Nur im Notfall sitzen Auszubildende ganz verschiedener Berufe in einer Klasse. Oft werden in solchen Fällen – zum Beispiel bei seltenen Berufen – Landes- oder sogar Bundesklassen gebildet, zu denen die Auszubildenden dann extra für den Blockunterricht an einen anderen Ort fahren müssen. Befindet sich an einem Ort ein großes Unternehmen mit zahlreichen Auszubildenden, dann kann auch speziell für diese Firma eine Berufsschulklasse eingerichtet werden.

γίνεται αυτό, τα σχολεία προσπαθούν να φτιάξουν τάξεις με παρόμοια επαγγέλματα. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να συσταθούν τάξεις με εντελώς διαφορετικά επαγγέλματα. Σε τέτοιες περιπτώσεις συχνά δημιουργούνται ειδικές τάξεις σε επίπεδο κρατιδίου ή ομοσπονδίας, όπου οι εκπαιδευόμενοι πρέπει ειδικά για αυτό το λόγο να ταξιδέψουν και να παρακολουθήσουν τα μαθήματα που προσφέρονται σε μπλοκ. Σε περίπτωση που σε μια περιοχή βρίσκεται μια μεγάλη επιχείρηση μπορεί να δημιουργηθεί ειδικά για αυτή την επιχείρηση μια ειδική τάξη.

Berufsvorbereitende Bildungsmaßnahmen

Vielen Jugendlichen gelingt der direkte Übergang von der Schule in Ausbildung nicht. Dies kann vielfältige Ursachen haben, zum Beispiel fehlender Schulabschluss bzw. schlechte Noten, Schwierigkeiten in der Zusammenarbeit mit anderen Menschen, aber auch ein nicht ausreichendes Angebot an Ausbildungsplätzen. Diese Jugendlichen benötigen eine besondere Vorbereitung und Unterstützung für die Aufnahme einer Berufsausbildung. Dazu bieten die Agenturen für Arbeit berufsvorbereitende Bildungsmaßnahmen an, die von Bildungsträgern durchgeführt werden. Hierbei werden bereits erste berufliche Inhalte vermittelt. Zudem erhalten die Teilnehmer Hilfen zur Entwicklung der Persönlichkeit, bei der Bewältigung des Alltags sowie Unterstützung beim Lernen.

Neben diesen Bildungsmaßnahmen der Arbeitsverwaltung gibt es eine schulische Berufsvorberei-

Μέτρα προετοιμασίας για την επαγγελματική εκπαίδευση / Επαγγελματικά σχολεία

Πολλοί νέοι δεν καταφέρνουν να περάσουν αμέσως μετά το σχολείο σε μια επαγγελματική εκπαίδευση. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε διάφορους λόγους. Για παράδειγμα να μην υπάρχει απολυτήριο από το σχολείο, κακοί βαθμοί, δυσκολίες συνεργασίας ή επίσης έλλειψη θέσεων μαθητείας. Οι νέοι αυτοί χρειάζονται μια ιδιαίτερη προετοιμασία και υποστήριξη για την εισαγωγή τους σε ένα επαγγελματικό σχολείο.

Η υποστήριξη αυτή παρέχεται από τα Ιδρύματα Εργασίας μέσω των αρμόδιων φορέων. Στο στάδιο αυτό μεταδίδονται οι πρώτες γνώσεις σχετικά με το περιεχόμενο της επαγγελματικής κατάρτισης. Οι μαθητές υποστηρίζονται επίσης στην ανάπτυξη της προσωπικότητά τους ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα τα προβλήματα της καθημερινότητας, όπως επίσης και στο διάβασμα.

tung für Jugendliche, die noch keinen Ausbildungsplatz gefunden haben. Hier lernen die Schüler Berufsinhalte, werden aber auch in ihren Verhaltensweisen gefördert, wie Zuverlässigkeit und Pünktlichkeit, die für die Ausbildung wichtig sind.

Εκτός από τα μέτρα υποστήριξης για την καλύτερη διαχείριση της εργασίας υπάρχει και μια σχολική προετοιμασία για νέους που δεν έχουν βρει ακόμα μια θέση μαθητείας. Διδάσκονται το περιεχόμενο διαφόρων επαγγελμάτων αλλά και τον τρόπο συμπεριφοράς που απαιτείται, όπως για παράδειγμα φερεγγυότητα και ακρίβεια, προσόντα σημαντικά για την εκπαίδευση.

Beurteilungsgespräch

Beurteilungsgespräche werden zwischen dem Ausbilder und dem Auszubildenden geführt, wenn eine Lerneinheit beendet ist oder ein Ausbildungsabschnitt im Werkstattbereich oder einer Abteilung abgeschlossen wurde.

In diesem Gespräch erfährt der Auszubildende, was er schon gut kann und was er noch lernen muss oder künftig besser machen sollte. Für den Ausbilder steht dabei die Motivation des Auszubildenden im Vordergrund. Das gelingt ihm besonders gut, wenn er nicht nur über die Schwächen spricht, sondern vor allem auch Stärken hervorhebt.

Auch das Äußere ist wichtig: Beurteilungsgespräche sollten in einem ruhigen, störungsfreien Raum stattfinden, wo am besten beide Gesprächspartner an einem Tisch zusammensitzen. Eine gute Vorbereitung erleichtert dem Ausbilder das Gespräch. Beginnt er beispielsweise mit allgemeineren Themen, wie der Frage nach den Hobbys, wird der Einstieg in das Frage-Antwort-Spiel dem Jugendlichen wesentlich leichter fallen, als wenn gleich Fragen zur Ausbildung gestellt werden. Am Ende des Gespräches steht eine Zusammenfassung des Besprochenen. Die Beurteilung wird schriftlich festgehalten, und beide Gesprächspartner unterschreiben den Beurteilungsbogen oder die Notiz.

Συζήτηση αξιολόγησης

Συζητήσεις αξιολόγησης γίνονται ανάμεσα στον εκπαιδευτή και στον εκπαιδευόμενο όταν έχει ολοκληρωθεί ένας εκπαιδευτικός τομέας ή έχει ολοκληρωθεί η εκπαίδευση σε ένα εργαστήριο ή σε κάποιο τμήμα.

Στη συζήτηση αυτή ο εκπαιδευόμενος ενημερώνεται για το τί μπορεί να μάθει και τί μπορεί να κάνει καλύτερα στο μέλλον. Διαφαίνεται επίσης η διάθεση του και τα κίνητρα που διαθέτει. Για αυτό είναι καλύτερα να μην αναφέρεται κανείς μόνο στις αδυναμίες, αλλά να επαινεί και τα θετικά σημεία.

Και ο περιβάλλοντας χώρος είναι πάντως σημαντικός. Οι συζητήσεις αξιολόγησης θα είναι καλύτερα να γίνονται σε ένα ήσυχο χώρο και οι δύο συνομιλητές να κάθονται γύρω από ένα τραπέζι. Αν ο εκπαιδευτής είναι κατάλληλα προετοιμασμένος αυτό διευκολύνει την κουβέντα. Αν μάλιστα ξεκινήσουν να μιλάνε γύρω από γενικά θέματα όπως για παράδειγμα τα χόμπι, τότε αυτό διευκολύνει την κατάσταση. Στο τέλος της συζήτησης συντάσσεται μια περίληψη για το τί μπορεί να κάνει ο μαθητευόμενος και τί πρέπει να κάνει καλύτερα. Την αξιολόγηση αυτή υπογράφουν και τα δύο μέρη.

Duales System der Berufsausbildung

Der Begriff „duales System“ beschreibt das Besondere der Berufsausbildung in Deutschland. Denn dieses System besteht aus Unternehmen und Berufsschulen, die gemeinsam junge Menschen ausbilden. Betrieb und Berufsschule sind zwar örtlich und rechtlich getrennte Bildungsbereiche, aber in der Berufsausbildung arbeiten sie zusammen.

Allgemein werden die Aufgaben von Betrieb und Berufsschule so bestimmt, dass der Betrieb die Praxis und die Berufsschule die Theorie vermittelt. Doch in der Realität vermittelt auch der Betrieb Theorie zur Praxis, und in der Berufsschule wird erweitertes Fachwissen oft durch praxisbezogene Übungen ergänzt. Deswegen ist es wichtig, dass beide Institutionen zum Nutzen des Jugendlichen zusammenarbeiten, um sich gegenseitig zu ergänzen, statt zu wiederholen.

Ein Beispiel für eine solche Zusammenarbeit: In der Autowerkstatt seines Betriebes lernt der Auszubildende, wie Zylinderkopfdichtungen bei Ford- oder VW-Modellen ausgetauscht werden. In der Berufsschule lernt er allgemeine Theorie über Zylinderkopfdichtungen, damit er in der Zukunft auch mit anderen Fabrikaten umgehen kann. Das ist wichtig, weil im Berufsalltag berufsübergreifendes Handeln und Denken vom Arbeitnehmer gefordert wird.

Was der Auszubildende theoretisch gelernt hat, soll er wiederum praktisch anwenden können. Es reicht also nicht, die Zeichnung einer Zylinderkopfdichtung gesehen zu haben, er muss die Dichtung auch praktisch montieren können. Außerdem soll er das Gelernte auf ähnliche Aufgaben übertragen können (Transferleistung).

Διαδικό σύστημα της επαγγελματικής εκπαίδευσης

Η έννοια «διαδικό σύστημα» περιγράφει το ιδιαίτερο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης που ισχύει στη Γερμανία. Το σύστημα αυτό αποτελείται από ιδιωτικές επιχειρήσεις και δημόσια επαγγελματικά σχολεία τα οποία εκπαιδεύουν από κοινού νέους ανθρώπους. Η επιχείρηση και το σχολείο συνεργάζονται αν και είναι δύο διαφορετικοί τομείς εκπαίδευσης τόσο από πλευράς δικαίου όσο και τοπογραφικά, δηλαδή από το πού βρίσκονται.

Και στην επιχείρηση όμως προσφέρονται θεωρητικές γνώσεις και στο επαγγελματικό σχολείο συχνά συμπληρώνονται ειδικές γνώσεις μέσω πρακτικών ασκήσεων. Για αυτό είναι σημαντικό οι δύο αυτοί θεσμοί να συνεργάζονται στενά μεταξύ τους για το καλό του εκπαιδευόμενου και να αλληλοσυμπληρώνονται αντί να επαναλαμβάνονται.

Ένα παράδειγμα τέτοιας συνεργασίας είναι το ακόλουθο: Στο συνεργείο αυτοκινήτου μιας επιχείρησης ο εκπαιδευόμενος μαθαίνει πώς να αλλάζει τις ζάντες στα αυτοκίνητα τύπου Ford ή VW. Στο επαγγελματικό σχολείο ο εκπαιδευόμενος μαθαίνει μια γενική θεωρία ώστε να γνωρίζει στο μέλλον να αλλάζει τις ζάντες και από άλλες μάρκες αυτοκινήτων. Και αυτό είναι σημαντικό διότι τέτοιες ικανότητες σκέψης και πράξης απαιτούνται από τον εργαζόμενο.

Ό,τι έμαθε όμως θεωρητικά ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να το εφαρμόσει και πρακτικά. Δεν αρκεί να αναγνωρίζει θεωρητικά μια σχεδιασμένη ζάντα θα πρέπει να είναι σε θέση να την τοποθετήσει κατάλληλα. Θα πρέπει να είναι σε θέση ο εκπαιδευόμενος να μεταφέρει τις γνώσεις του από το ένα επίπεδο στο άλλο.

Eignung als Ausbilder und als Ausbildungsbetrieb

Die Voraussetzungen für die Eignung als ausbildendes Unternehmen legt das bundesweit geltende Berufsbildungsgesetz (BBiG) fest. Es wird dabei zwischen der

- der persönlichen und fachlichen Eignung des Ausbildenden (bzw. des Ausbilders) und
- der Eignung der Ausbildungsstätte

unterschieden.

Die Feststellung der Eignung erfolgt generell durch die Ausbildungsberater der zuständigen Kammern (siehe dazu *Industrie- und Handelskammer*, *Handwerkskammer* oder *Zuständige Stelle*).

Persönliche und fachliche Eignung des Ausbildenden und des Ausbilders

Nur wer persönlich und fachlich geeignet ist, darf ausbilden. In der Regel geht man von der persönlichen Eignung automatisch aus. Als nicht geeignet gelten Personen, die wegen bestimmter Delikte vorbestraft sind bzw. wiederholt oder schwer gegen Bestimmungen des Berufsbildungsgesetzes verstoßen haben.

Unter der fachlichen Eignung versteht man vor allem die berufliche, aber auch die berufs- und arbeitspädagogische Eignung. Um beruflich als „fachlich geeignet“ zu gelten, müssen insbesondere folgende Voraussetzungen erfüllt sein:

- Abgeschlossene Berufsausbildung (duale Ausbildung, Meisterschule, deutsche staatlich anerkannte Schule, Hochschule etc.) entsprechender oder verwandter Fachrichtung und

Καταλληλότητα σαν εκπαιδευτής και σαν επιχείρηση που εκπαιδεύει

Οι προϋποθέσεις ώστε να θεωρηθεί μια επιχείρηση κατάλληλη για να εκπαιδεύσει ορίζονται στον νόμο περί επαγγελματικής εκπαίδευσης ο οποίος ισχύει σε όλη τη Γερμανία. Στο νόμο αυτό γίνεται διαφοροποίηση ανάμεσα:

- Στην προσωπική καταλληλότητα του εκπαιδευόμενου, του εκπαιδευτή καθώς και στις ειδικές γνώσεις που αυτός διαθέτει
- Και στην καταλληλότητα της επιχείρησης

Η εξακρίβωση της καταλληλότητας γίνεται γενικά από τον σύμβουλο εκπαίδευσης των κατά τόπους αρμοδίων επιμελητηρίων (βλ. βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο, βιοτεχνικό επιμελητήριο ή αρμόδια υπηρεσία).

Προσωπική και επαγγελματική καταλληλότητα του εκπαιδευτή

Μόνον όποιος είναι προσωπικά και επαγγελματικά κατάλληλος επιτρέπεται να εκπαιδεύει. Κατά κανόνα η προσωπική καταλληλότητα τεκμαίρεται. Ακατάλληλα θεωρούνται τα άτομα τα οποία έχουν καταδικαστεί στο παρελθόν ή έχουν υποπέσει σε σοβαρά παραπτώματα σχετικά με τον νόμο περί επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Ως εξειδικευμένη καταλληλότητα εννοείται η επαγγελματική καταλληλότητα καθώς και οι παιδαγωγικές γνώσεις. Για να θεωρηθεί κάποιος επαγγελματικά κατάλληλος θα πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Να διαθέτει ολοκληρωμένη επαγγελματική κατάρτιση (δυναδική εκπαίδευση, Σχολή Τεχνιτών-Βιοτεχνών, κρατικά αναγνωρισμένα γερμανικά σχολεία, ανώτερες σχολές κτλ.)

- Πανgemessene praktische Erfahrung in dem Ausbildungsberuf (als Richtwert gilt mindestens das Zweifache der Ausbildungszeit, also rund sechs Jahre).

Auch bei fehlendem Berufsabschluss kann die Eignung unter Umständen zuerkannt werden, wenn die Berufspraxis nachgewiesen werden kann.

Besitzt der Betriebsinhaber (der Auszubildende) keine entsprechende Eignung, so kann ein zur Ausbildung geeigneter Mitarbeiter als Ausbilder beauftragt werden.

Arbeits- und berufspädagogische Kenntnisse für den Umgang mit Jugendlichen müssen ebenfalls vorhanden sein, brauchen jedoch nicht extra nachgewiesen zu werden. Diese Qualifikation bedeutet vor allem die Fähigkeit, die Ausbildung zu planen, die Inhalte des Berufs pädagogisch sinnvoll zu vermitteln sowie die gesamte Ausbildung im Betrieb durchzuführen und zu kontrollieren. Hierzu bieten die Kammern Ausbilderseminare an, die effizient auf die Ausbildertätigkeit vorbereiten (siehe dazu *Ausbilderseminar*).

Eignung der Ausbildungsstätte

Eine qualifizierte, den Bestimmungen des Berufsbildungsgesetzes entsprechende Berufsausbildung erfordert eine geeignete Ausbildungsstätte. Fertigkeiten und Kenntnisse, die zum jeweiligen Ausbildungsberuf gehören, müssen während der betrieblichen Praxis vermittelt werden können. Das ist der Fall, wenn das Unternehmen über die erforderliche Ausstattung verfügt, dies sind beispielsweise Geräte und Maschinen oder ein dem Beruf entsprechendes Warensortiment.

Der Auszubildende muss einen eigenen Arbeitsplatz bekommen, und die Zahl der Auszubildenden muss in einem angemessenen Verhältnis zur Zahl der beschäftigten Fachkräfte stehen. Was „angemessen“ ist, kann in jedem Einzelfall durch die zuständige Stelle (siehe dazu *Zuständige Stelle*) im Rahmen der Eignungsfeststellung festgelegt werden.

Falls nicht alle Berufsinhalte in einem Betrieb angeboten werden können, besteht die Möglichkeit, diese auch außerhalb der Ausbildungsstätte vermitteln zu lassen. Dies kann beispielsweise in Kooperation mit anderen Unternehmen, im soge-

- Να διαθέτει πρακτική εμπειρία στο επάγγελμα, το οποίο καλείται να εκπαιδεύσει (κατά κανόνα ο χρόνος πρακτικής εμπειρίας είναι ο διπλάσιος από τον χρόνο επαγγελματικής εκπαίδευσης, δηλαδή γύρω στα έξι χρόνια). Ακόμα και αν λείπει η θεωρητική ολοκλήρωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης μπορεί κάποιος να θεωρηθεί ικανός να εκπαιδεύσει εάν μπορεί να αποδειχθεί η επαγγελματική πρακτική εμπειρία.

Εάν ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης δεν διαθέτει παρόμοια καταλληλότητα μπορεί να αναλάβει το ρόλο του εκπαιδευτή ένας συνεργάτης του, ο οποίος διαθέτει τα απαραίτητα προσόντα.

Παιδαγωγικές ικανότητες είναι επίσης απαραίτητες για την επαφή με τους νέους ανθρώπους, δεν χρειάζεται όμως να τεκμηριώνονται. Αυτό σημαίνει στην πράξη ότι ο εκπαιδευτής θα πρέπει είναι σε θέση να καταρτίζει ένα οργανόγραμμα εκπαίδευσης, να μεταφέρει με τον κατάλληλο τρόπο τις γνώσεις σχετικά με το περιεχόμενο του επαγγέλματος, και γενικότερα να μπορεί να οργανώσει και να ελέγξει την εκπαίδευση μέσα στην επιχείρηση. Τα κατά τόπους αρμόδια επιμελητήρια προσφέρουν εκπαιδευτικά σεμινάρια τα οποία μπορούν να προσφέρουν αποτελεσματική προετοιμασία.

Καταλληλότητα των τόπων εκπαίδευσης

Μια κατάλληλη εκπαίδευση η οποία να ανταποκρίνεται στις επιταγές του νόμου χρειάζεται και κατάλληλους τόπους εκπαίδευσης. Ειδικές δεξιότητες και γνώσεις που ανήκουν στην εκμάθηση ενός επαγγέλματος θα πρέπει να μεταδίδονται κατά την πρακτική εξάσκηση. Η επιχείρηση πρέπει να διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό όπως για παράδειγμα μηχανές ή ειδικό εξοπλισμό που απαιτεί ένα επάγγελμα.

Ο μαθητευόμενος θα πρέπει να έχει τη θέση του μέσα στην επιχείρηση και γενικότερα ο αριθμός των μαθητευόμενων θα πρέπει να είναι ανάλογος με τον αριθμό των εργαζομένων στην επιχείρηση. Ποιος είναι ‘ανάλογος’ αριθμός αποφασίζεται κάθε φορά από τις αρμόδιες υπηρεσίες (βλ. αρμόδιες υπηρεσίες).

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να διδαχθούν όλα τα κεφάλαια που αφορούν το περιεχόμενο της εκμάθησης του επαγγέλματος υπάρχει η δυνατότητα της διδασκαλίας αυτής σε άλλες επιχειρήσεις για παράδειγμα και να υπάρξει ένας συνδυασμός του

nannten Ausbildungsverbund oder in Form einer überbetrieblichen Ausbildung erfolgen (siehe dazu *Verbundausbildung*). P

εκπαιδευτικού προγράμματος (βλ. συνδυασμός εκπαίδευσης).

Einstellungsverfahren

Bevor ein Betriebsinhaber bzw. der Auszubildende sich auf die Suche nach einem geeigneten Auszubildenden begibt, sollte er sich Gedanken darüber machen, welche Voraussetzungen der Jugendliche bereits erfüllen sollte:

- P Welchen Schulabschluss soll der Bewerber haben?
- P In welchen Fächern soll er gute Noten haben?
- P Welche persönlichen Eigenschaften sind für die Arbeit im Betrieb wichtig, zum Beispiel handwerkliches Geschick oder kommunikative Fähigkeiten?

Die Suche nach dem Auszubildenden kann über die Agentur für Arbeit oder durch eine Anzeige erfolgen. In jedem Fall sollte der Unternehmer klar formulieren, welche Anforderungen er an einen Bewerber für die Ausbildung stellt.

Erste wichtige Informationen kann der Auszubildende den Bewerbungsunterlagen entnehmen. Diese bestehen aus dem Anschreiben, dem Lebenslauf und dem Schulzeugnis sowie möglicherweise weiteren Zeugnissen und Bescheinigungen des Bewerbers. Wenn sich viele Bewerber melden, kann man durch die schriftlichen Unterlagen eine Vorauswahl treffen. Dann folgt das Bewerbungsgespräch – man-

Διαδικασία πρόσληψης

Πριν αποφασίσει ο επιχειρηματίας ότι χρειάζεται να εκπαιδεύσει κάποιον θα πρέπει πρώτα να κάνει κάποιες σκέψεις για το ποιος είναι αυτός που χρειάζεται:

- Τι είδος απολυτηρίου πρέπει να έχει ο εκπαιδευόμενος;
- Σε ποιους τομείς πρέπει να έχει καλούς βαθμούς;
- Ποιες ιδιότητες του χαρακτήρα του είναι σημαντικές για την επιχείρηση, για παράδειγμα ικανός στις χειρονακτικές εργασίες ή ικανός στην επικοινωνία;

Αυτά είναι θέματα τα οποία θα πρέπει ο επιχειρηματίας να ξεκαθαρίσει πρώτα. Η εύρεση κατάλληλων προσώπων μπορεί να γίνει είτε μέσω αγγελιών είτε μέσω του Ιδρύματος Εργασίας. Σε κάθε περίπτωση πάντως ο επιχειρηματίας θα πρέπει να περιγράψει ακριβώς τα προσόντα τα οποία θα πρέπει ο εκπαιδευόμενος να διαθέτει.

Μια πρώτη εντύπωση μπορεί να αποκομίσει ο επιχειρηματίας από την αίτηση του μαθητευόμενου. Αυτή κατά κανόνα αποτελείται από ένα γράμμα, ένα βιογραφικό, το απολυτήριο του σχολείου και πιθανόν και άλλα ενδεικτικά και βεβαιώσεις. Εάν είναι πολλοί οι υποψήφιοι μπορεί να κάνει κανείς μια επιλογή. Μερικές επιχειρήσεις πριν από την προσωπική

che Firmen machen vor diesem Gespräch auch Einstellungstests, um bestimmte Fähigkeiten des Bewerbers zu prüfen.

Beim Bewerbungsgespräch sind meistens der Auszubildende und der Ausbilder anwesend, in größeren Firmen sind es der Personalleiter und der Ausbildungsleiter. Eine Vorbereitung ist auch für dieses Gespräch nötig. Der Arbeitgeber sollte sich Fragen überlegen, die den Jugendlichen dazu bringen, etwas von sich zu berichten.

Die Fragen könnten wie folgt lauten:

- Warum glauben Sie, dass dies der richtige Beruf für Sie ist?
- Wie sind Sie darauf gekommen, sich bei unserem Unternehmen zu bewerben?
- Wie stellen Sie sich Ihre berufliche Zukunft in fünf Jahren vor?

Auch der Bewerber sollte die Möglichkeit bekommen, Fragen zu stellen. Eine Auswertung des Gesprächs mit den Kollegen ermöglicht es, sich eine Meinung über den Jugendlichen zu bilden und gemeinsam eine Entscheidung zu treffen.

συζήτηση κάνουν ορισμένα τεστ στους υποψηφίους για να διαπιστώσουν ορισμένες δεξιότητες.

Κατά τη διάρκεια της προσωπικής συζήτησης συνήθως παρόντες είναι μόνο ο εκπαιδευόμενος και ο εκπαιδευτής. Σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις μπορεί να συμμετάσχει και ο διευθυντής προσωπικού καθώς και ο υπεύθυνος των εκπαιδευτών. Μια τέτοια συζήτηση απαιτεί προετοιμασία. Ο εργοδότης θα πρέπει να σκεφθεί ερωτήσεις που θα οδηγήσουν τον υποψήφιο να μιλήσει για τον εαυτό του. Παραδείγματα ερωτήσεων:

- Γιατί πιστεύετε ότι αυτό είναι το κατάλληλο επάγγελμα για σας;
- Πώς αποφασίσατε να υποβάλλετε αίτηση στην εταιρεία μας;
- Τι θέλετε να κάνετε επαγγελματικά σε πέντε χρόνια;

Ο υποψήφιος θα πρέπει και αυτός να έχει τη δυνατότητα να θέτει ερωτήσεις. Μια αξιολόγηση της συζήτησης με συναδέλφους βοηθάει στο σχηματισμό άποψης για τον υποψήφιο και μπορούν να πάρουν από κοινού μια απόφαση.

Handlungskompetenz

Unter Handlungskompetenz versteht man die Fähigkeit, selbstständig zu handeln und Entscheidungen zu treffen. Das lernt der Auszubildende in der Ausbildung, wenn er neue Aufgaben übernimmt und verantwortungsbewusst löst. Diese Handlungskompetenz bezieht sich auch auf das Arbeiten im Team.

Bei Handlungskompetenz spricht man auch von beruflicher Handlungsfähigkeit. Der Auszubildende soll nach seiner Ausbildung diese Handlungskompetenz besitzen, zu der Fachkompetenz, Methodenkompetenz und Sozialkompetenz gehören. Diese Kompetenzen haben Ausbilder im Betrieb und Lehrer in der Berufsschule zu vermitteln und zu fördern:

- **Fachkompetenz:** Der Auszubildende lernt, Fachaufgaben zu lösen und Zusammenhänge der Abläufe zu verstehen. Das heißt, es genügt nicht, Fachwissen auswendig zu lernen, sondern er muss in der Ausbildung vor allem die Theorie verstehen und anwenden können.
- **Methodenkompetenz:** Der Auszubildende lernt, im Rahmen der Betriebsstruktur und der vorgegebenen Arbeitsprozesse selbstständig zu planen, durchzuführen und zu kontrollieren.
- **Sozialkompetenz:** Der Auszubildende lernt, mit Kollegen, Vorgesetzten und Kunden angemessen umzugehen.

Ικανότητα στην πράξη

Λέγοντας ικανότητα στην πράξη καταλαβαίνει κανείς τη δυνατότητα που έχει κάποιος να πράττει αυτόνομα και να παίρνει αποφάσεις. Αυτό το μαθαίνει ο εκπαιδευόμενος κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης του. Μαθαίνει να αναλαμβάνει νέα καθήκοντα και να τα φέρνει συνειδητά εις πέρας. Η ικανότητα αυτή έχει άμεση σχέση με το να μπορεί να δουλεύει στα πλαίσια της ομάδας.

Όταν μιλάει κανείς για ικανότητα στην πράξη μιλάει για επαγγελματική ικανότητα. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει μετά την ολοκλήρωση της μαθητείας του να είναι σε θέση να επιδείξει επαγγελματική ικανότητα, η οποία περιλαμβάνει επίσης συγκεκριμένη μεθοδολογία και κοινωνικές ικανότητες. Για αυτό τον λόγο ο εκπαιδευτής θα πρέπει να είναι σε θέση να μεταδώσει τα παρακάτω :

- **Εξειδικευμένη γνώση:** Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει ήδη κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης του να μάθει πως συσχετίζονται τα πράγματα μεταξύ τους. Αυτό δεν σημαίνει ότι αρκεί η θεωρεία. Θα πρέπει αυτή τη θεωρεία να μπορεί να την εφαρμόσει στην πράξη.
- **Ικανότητες μεθόδου:** Ο εκπαιδευόμενος μαθαίνει πλέον μόνος του να σχεδιάζει να εφαρμόζει και να ελέγχει .
- **Κοινωνική ικανότητα:** Ο εκπαιδευόμενος μαθαίνει να συνεργάζεται με συναδέλφους, προϊσταμένους και πελάτες.

Handwerk / Meisterprüfung

Wer in einem handwerklichen Beruf ausbilden möchte, muss eine Besonderheit beachten: Die gesetzliche Grundlage für Handwerksbetriebe, die Handwerksordnung, ist im Jahr 2003 reformiert worden. Demnach werden Handwerksunternehmen in drei verschiedenen Gruppen verzeichnet – in der Anlage A, Anlage B1 oder Anlage B2.

Es gibt Branchen, die zum Vollhandwerk der Anlage A der Handwerksordnung gehören. 41 Berufe sind in der Anlage A aufgeführt, und diese Berufe nennt man zulassungspflichtige Gewerke. Für Betriebe dieser Branchen ist ein Meisterbrief erforderlich. Nur wer den Meisterbrief hat, darf in diesen Branchen des Handwerks ausbilden. Mit dem Meisterbrief hat der Unternehmer alle relevanten Informationen zur Berufsausbildung erhalten.

Gehört ein Betrieb zu den 53 zulassungsfreien Gewerken, steht er in der Anlage B1 der Handwerksordnung. In diesen Handwerksberufen kann eine Meisterprüfung freiwillig abgelegt werden, sie ist aber seit 2003 nicht mehr verpflichtend. Dennoch kann in Betrieben der Anlage B1 ausgebildet werden. Dazu muss der Ausbilder in Beratung mit der Handwerkskammer die fachliche und betriebliche Eignung zur Ausbildung klären (siehe dazu *Eignung als Ausbilder und als Ausbildungsbetrieb*).

57 Berufe im Handwerk gehören zur Anlage B2 der Handwerksordnung und damit zum sogenannten „handwerksähnlichen Gewerbe“. Dies sind Berufe, in denen keine Meisterprüfung vorgesehen ist, die aber zum Teil auch staatlich anerkannte Ausbildungsgänge anbieten, so zum Beispiel die Ausbildung zum Änderungsschneider/zur Änderungsschneiderin. Auch für diese Betriebe ist es

Βιοτεχνία/ Εξέταση τεχνιτών – βιοτεχνών

Όποιος θέλει να εκπαιδευτεί σε ένα βιοτεχνικό επάγγελμα θα πρέπει να λάβει υπόψιν του μια ιδιαιτερότητα. Η νομοθεσία για τις βιοτεχνίες άλλαξε το 2003. Χωρίζονται σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες και έχουν καταταχιστεί στο παράρτημα Α, στο παράρτημα Β1 και στο παράρτημα Β2.

41 επαγγέλματα ανήκουν στο παράρτημα Α και τα επαγγέλματα αυτά απαιτούν ειδική άδεια άσκησης του επαγγέλματος. Για τις επιχειρήσεις αυτού του κλάδου απαιτείται το λεγόμενο δίπλωμα Αρχιτεχνίτη. Μόνο όποιος διαθέτει αυτό το δίπλωμα μπορεί να εκπαιδευτεί. Με αυτό το δίπλωμα, ο επιχειρηματίας διαθέτει όλες τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να μπορεί να εκπαιδευτεί.

Εάν η επιχείρηση ανήκει σε έναν από τους 53 κλάδους, οι οποίοι δεν απαιτούν ειδική άδεια τότε ανήκουν στο παράρτημα Β1 των διατάξεων περί βιοτεχνιών. Σε αυτά τα επαγγέλματα μπορεί να διαθέτει κάποιος το δίπλωμα Αρχιτεχνίτη, δεν είναι όμως υποχρεωτικό από το 2003. Παρόλα αυτά οι επιχειρήσεις που ανήκουν στο παράρτημα Β1 μπορούν να εκπαιδευτούν. Για το λόγο αυτό ο εκπαιδευτής θα πρέπει να έρθει σε επαφή με τα κατά τόπους βιοτεχνικά επιμελητήρια και να πάρει την βεβαίωση καταλληλότητας για εκπαίδευση (βλ. Καταλληλότητα σαν εκπαιδευτής και σαν επιχείρηση που εκπαιδεύει).

57 επαγγέλματα ανήκουν στο παράρτημα Β2 του κανονισμού περί βιοτεχνιών και τα επαγγέλματα αυτά ονομάζονται «συναφή βιοτεχνικά επαγγέλματα». Τα επαγγέλματα αυτά δεν απαιτούν εξετάσεις για το δίπλωμα Αρχιτεχνίτη, είναι όμως συχνά κρατικά αναγνωρισμένα όπως για παράδειγμα το επάγγελμα της μοδίστρας. Και σε αυτές τις επιχειρήσεις είναι απαραίτητη η προηγούμενη συνεννόηση με τους κατά τόπους συμβούλους των βιοτεχνικών επιμελητηρίων.

notwendig, sich von den Ausbildungsberatern der Handwerkskammer beraten zu lassen.

Die Meisterprüfung ist die wichtigste Form der beruflichen Weiterbildung im Handwerk, die in allen Berufen der Anlage A und B1 erworben werden kann. Das Ausbilderseminar, in dem wichtige Informationen für die Durchführung der Ausbildung vermittelt werden, ist im Lehrgang der Meisterschule enthalten.

An einer Meisterschule kann man teilnehmen, wenn man die Gesellenprüfung in dem entsprechenden Handwerk bestanden hat. Die Meisterschule ist entweder eine berufsbegleitende Abend- oder eine vollzeitige Tagesschule. Die Teilnahme an der Meisterschule kostet Gebühren. Damit der angehende Meister diese Schulungen finanzieren kann, hat er die Möglichkeit, Meister-BAföG zu beantragen.

Informationen zum Ausbilden im Handwerk und zur Meisterprüfung kann man bei jeder Handwerkskammer erhalten.

Η εξέταση των τεχνιτών – βιοτεχνών είναι η σημαντικότερη μορφή επαγγελματικής μετεκπαίδευσης στον βιοτεχνικό τομέα για τα επαγγέλματα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Α και Β1. Τα σεμινάρια διδασκόντων, τα οποία πρέπει να επισκεφθεί κάθε εκπαιδευτής, περιλαμβάνονται σε κάθε σχολή τεχνιτών – βιοτεχνών.

Σε ένα τέτοιο σχολείο τεχνιτών – βιοτεχνών μπορεί να συμμετάσχει κάποιος εάν έχει ολοκληρώσει την εκπαίδευση του σαν τεχνίτης - βιοτέχνης και έχει τουλάχιστον δύο χρόνια επαγγελματικής εκπαίδευσης. Ένα τέτοιο σχολείο μπορεί να είναι είτε συμπληρωματικό βραδινό σχολείο είτε κανονικό ημερήσιο σχολείο. Η συμμετοχή κοστίζει. Υπάρχει η δυνατότητα εάν κάποιος το επιθυμεί για να μπορέσει να χρηματοδοτήσει τη φοίτηση του να πάρει το ειδικό κρατικό βοήθημα.

Πληροφορίες για εκπαίδευση στον βιοτεχνικό τομέα και την ειδική εξέταση μπορεί κανείς να πάρει σε κάθε βιοτεχνικό επιμελητήριο.

Handwerkskammer (HWK)

In Handwerkskammern sind Handwerksbetriebe einer Region organisiert. Bundesweit gibt es 55 Handwerkskammern. Die Handwerkskammern sind Körperschaften des öffentlichen Rechts. Sie führen die Handwerksrolle, in der sämtliche Mitgliedsbetriebe erfasst werden. Sie repräsentieren als Selbstverwaltungseinrichtungen der Wirtschaft Interessen des Handwerks gegenüber Politik und Verwaltung. Ihren bundesweit 850.000 Mitgliedern bieten die HWKs ein breites Spektrum von Dienstleistungen an, das von technischer, betriebswirt-

Βιοτεχνικό Επιμελητήριο

Στο βιοτεχνικό επιμελητήριο ανήκουν οι βιοτεχνίες μιας περιοχής. Σε ολόκληρη τη Γερμανία υπάρχουν 55 βιοτεχνικά επιμελητήρια. Τα βιοτεχνικά επιμελητήρια είναι πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Είναι διοικητικά ανεξάρτητα και εκπροσωπούν τα συμφέροντα της οικονομίας απέναντι στην πολιτική και στην κεντρική διοίκηση. Τα 850.000 μέλη των βιοτεχνικών επιμελητηρίων προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα παροχής υπηρεσιών που ξεκινάει από τεχνικές υπηρεσίες και φθάνει μέχρι οικονομική και νομική παροχή συμβουλών καθώς και την παροχή συμβουλών σε

schaftlicher und rechtlicher Beratung bis hin zur Beratung in der beruflichen Bildung reicht. Den Handwerkskammern obliegt zudem die Rechtsaufsicht über die Handwerksinnungen, die einen freiwilligen regionalen Zusammenschluss der Betriebe darstellen. Die Handwerksinnungen eines Stadt- oder Landkreises sind in den Kreishandwerkerschaften zusammengeschlossen.

Die Handwerkskammern sind auf Bundesebene Mitglieder des Zentralverbandes des Deutschen Handwerks mit Sitz in Berlin, dem neben den regionalen Handwerkskammern noch 42 Zentralverbände des Handwerks sowie wirtschaftliche und sonstige Einrichtungen des Handwerks in Deutschland angehören.

Im Bereich der Berufsbildung sind die Handwerkskammern gemäß dem Berufsbildungsgesetz die „zuständigen Stellen“ für etwa 120 Handwerksberufe (siehe dazu *Zuständige Stelle*). Auch die Innungen kümmern sich im Handwerk um die Förderung der Berufsausbildung.

θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης. Τα βιοτεχνικά επιμελητήρια έχουν την νομική εποπτεία των βιοτεχνικών συντεχνιών, οι οποίες αποτελούνται από τις περιφερειακές επιχειρήσεις.

Τα βιοτεχνικά επιμελητήρια είναι μέλη του Ομοσπονδιακού Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου με έδρα το Βερολίνο, στο οποίο εκτός από τα περιφερειακά βιοτεχνικά επιμελητήρια ανήκουν ακόμα 42 κεντρικές βιοτεχνικές ενώσεις.

Όσον αφορά την επαγγελματική εκπαίδευση, τα βιοτεχνικά επιμελητήρια είναι «οι αρμόδιες υπηρεσίες» για 120 επαγγέλματα (βλ. αρμόδιες υπηρεσίες). Αρμόδιες για επαγγελματική εκπαίδευση είναι και οι λεγόμενες συντεχνίες.

Industrie- und Handelskammer (IHK)

Die Industrie- und Handelskammern vertreten regional die Interessen ihrer zugehörigen Unternehmen gegenüber den Kommunen, Ländern, regionalen staatlichen Stellen. Sie fungieren als Körperschaften des öffentlichen Rechts. 3,6 Millionen gewerbliche Unternehmen sind gesetzliche Mitglieder der Industrie- und Handelskammern (IHK).

Die IHKs sind regional strukturiert; bundesweit gibt es 82 Kammern. Die Spitzenorganisation der IHKs ist der Deutsche Industrie- und Handelskammertag (DIHK) mit Sitz in Berlin.

Die Unternehmen profitieren von den Beratungs- und Informationsangeboten der IHK in vielen Bereichen, beispielsweise zu Existenzgründung, zu Fragen des Außenhandels und des Steuerrechts. Zusätzlich kann man eine Vielzahl an Veröffentlichungen und Informationsmaterialien bestellen.

Eine sogenannte hoheitliche, das heißt vom Staat übertragene Aufgabe ist das Fördern, Regeln und Überwachen der Berufsbildung. Die Industrie- und Handelskammern betreuen rund 180 Ausbildungsberufe. Unternehmer, die ausbilden wollen, wenden sich an die Ausbildungsberater der IHKs, und diese kommen in den Betrieb und helfen bei allen Fragen zur Berufsausbildung (siehe dazu *Zuständige Stelle*).

Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο

Τα βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια εκπροσωπούν περιφερειακά τα συμφέροντα των επιχειρήσεων οι οποίες ανήκουν σε αυτά, απέναντι στους δήμους, τα κρατίδια και τις τοπικές κρατικές υπηρεσίες. Θεωρούνται πρόσωπα δημοσίου δικαίου. 3,6 εκ. επιχειρήσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα είναι μέλη των βιομηχανικών και εμπορικών επιμελητηρίων.

Τα βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια είναι οργανωμένα περιφερειακά. Σε όλη τη χώρα λειτουργούν 82 τέτοιου είδους επιμελητήρια. Το κεντρικό όργανο είναι το Γερμανικό Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο με έδρα το Βερολίνο.

Οι επιχειρήσεις επωφελούνται σε διάφορα επίπεδα από τα βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια, όπως για παράδειγμα την παροχή συμβουλών και πληροφοριών για την ίδρυση μιας επιχείρησης, το εξωτερικό εμπόριο, το φορολογικό σύστημα. Επιπλέον έχει κανείς τη δυνατότητα να παραγγείλει μια σειρά δημοσιεύσεων και έντυπου υλικού.

Μια ακόμα από τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί από το κράτος είναι η ενίσχυση, η οργάνωση και η επίβλεψη της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Τα βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια επιθεωρούν 180 επαγγέλματα στα οποία γίνεται εκπαίδευση. Επιχειρηματίες οι οποίοι θέλουν να εκπαιδεύσουν απευθύνονται στους συμβούλους των εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων, οι οποίοι επισκέπτονται τις επιχειρήσεις και απαντούν στα ερωτήματα σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση (βλ. αρμόδιες υπηρεσίες).

Jugendliche

Jugendliche unter 18 Jahren dürfen betrieblich nur in nach dem Berufsbildungsgesetz bzw. der Handwerksordnung staatlich anerkannten Ausbildungsberufen ausgebildet werden. Der Betrieb muss bei der Ausbildung das Jugendarbeitsschutzgesetz beachten. Dort sind zum Beispiel maximale Arbeitszeiten sowie Arbeitsbeginn und -ende und besondere Schutzvorschriften für Minderjährige vorgeschrieben.

In der Ausbildung brauchen junge Menschen neben der Wissensvermittlung auch zusätzliche Betreuung. Der Ausbilder fördert neben den fachlichen Fortschritten auch die persönliche Entwicklung. Er hat gegenüber dem Jugendlichen auch eine Erziehungsaufgabe.

Im Zusammenhang mit Jugendlichen wird oft von „besonderen Personengruppen“ gesprochen. Damit meint man junge Leute, die besondere Unterstützung und Förderung brauchen – das können ausländische Jugendliche mit Sprachschwierigkeiten sein oder junge Menschen mit Lernproblemen oder behinderte Jugendliche. Diese Jugendlichen werden mit ausbildungsbegleitenden Hilfen zusätzlich unterstützt oder in überbetrieblichen Ausbildungsstätten qualifiziert. Dabei ist die erzieherische Aufgabe des Ausbilders besonders wichtig. Denn für diese jungen Menschen ist es entscheidend, in den Betrieb integriert zu werden. Wenn sie beispielsweise wie Außenseiter behandelt werden, so sind ihre Probleme nur noch größer.

Weitere Sonderregelungen gibt es für Betriebe, die geistig oder körperlich behinderte Jugendliche ausbilden. Auskunft darüber geben die Agenturen für Arbeit sowie Industrie- und Handelskammern und Handwerkskammern. Oft gibt es staatliche Programme, die mit finanziellen Mitteln denjeni-

Νέοι

Νέοι κάτω των 18 χρόνων επιτρέπεται να εκπαιδεύονται μόνο σε επαγγέλματα αναγνωρισμένα από το κράτος. Η επιχείρηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της το νόμο περί προστασίας της εργασίας των νέων. Σε αυτόν περιλαμβάνονται για παράδειγμα τα ανώτατα επιτρεπτά χρονικά όρια εργασίας, όπως επίσης πότε αρχίζει και πότε τελειώνει η δουλειά και κυρίως τους κανονισμούς που αφορούν την προστασία των ανηλίκων.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης οι νέοι χρειάζονται εκτός από την επιστημονική μετάδοση των γνώσεων και μια επιπλέον επίβλεψη. Έτσι ο εκπαιδευτής εκτός του ότι παρέχει τις ειδικές γνώσεις φροντίζει και για τη σωστή ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων. Έχει δηλαδή απέναντι τους μια ιδιαίτερη υποχρέωση διαπαιδαγώγησης.

Όταν αναφερόμαστε σε νέους γίνεται συχνά λόγος για μια «ιδιαίτερη ομάδα προσώπων». Με αυτό εννοούνται συνήθως νέοι άνθρωποι που χρειάζονται υποστήριξη, όπως αλλοδαποί νέοι οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα με τη γλώσσα, ή προβλήματα με το διάβασμα ή νέοι με ειδικές ανάγκες. Οι νέοι αυτοί υποστηρίζονται με επιπρόσθετα βοηθητικά μέτρα. Και σε αυτή την περίπτωση ο ρόλος του εκπαιδευτή είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Για αυτή την κατηγορία νέων είναι επίσης σημαντικό να ενσωματωθούν στην επιχείρηση διότι αν τους περιθωριοποιήσουν θα διογκώσουν ακόμα περισσότερο το πρόβλημα τους.

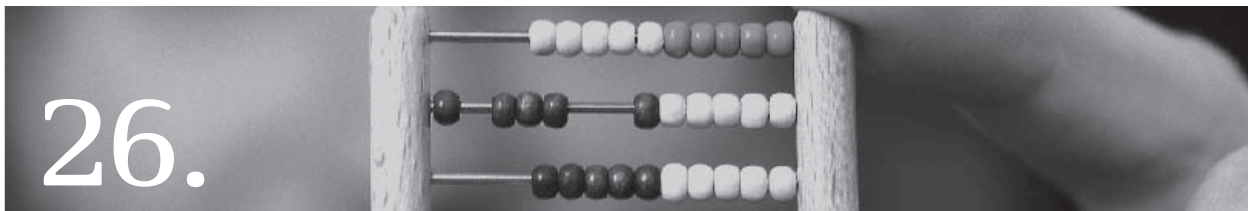
Υπάρχουν ακόμα ειδικοί κανονισμοί στις επιχειρήσεις που αφορούν την εκπαίδευση των νέων που αντιμετωπίζουν διανοητικά ή σωματικά προβλήματα. Σχετικές πληροφορίες δίνουν το Ίδρυμα Εργασίας καθώς και τα Βιομηχανικά, Εμπορικά και Βιοτεχνικά Επιμελητήρια. Συχνά υπάρχουν κρατικά προγράμματα τα οποία στηρίζουν οικονομικά τις

gen Betrieben helfen, die bereit sind, behinderte Jugendliche aufzunehmen; Auskünfte erteilt die örtliche Agentur für Arbeit.

Wenn in einem Betrieb mindestens fünf Arbeitnehmer unter 18 Jahren oder Auszubildende unter 25 Jahren beschäftigt sind und in der Firma ein Betriebsrat existiert, dann dürfen auch die jungen Leute eine Jugend- und Auszubildendenvertretung (JAV) bilden. In dieser JAV können sie ihre Interessen im Unternehmen vertreten.

επιχειρήσεις οι οποίες είναι έτοιμες να δεχθούν νέους με ειδικές ανάγκες. Πληροφορίες δίνουν τα τοπικά παραρτήματα του Ιδρύματος Εργασίας.

Όταν σε μια επιχείρηση απασχολούνται περισσότεροι από πέντε νέοι ή εκπαιδευόμενοι κάτω των 18 χρόνων και στην επιχείρηση υπάρχει ένα συμβούλιο εργασίας τότε δικαιούνται και αυτοί οι νέοι να σχηματίσουν μια ομάδα η οποία θα εκπροσωπεί τα συμφέροντα τους μέσα στην επιχείρηση.

Kosten und Nutzen der betrieblichen Ausbildung

Die duale Ausbildung stellt ein kostengünstiges Instrument der Nachwuchssicherung dar. Dabei gilt grundsätzlich: Je näher an der Praxis und je handlungsorientierter die Ausbildung, desto größer ist der direkte Nutzen für den Betrieb und für den Auszubildenden.

Bereits eine Gegenüberstellung von Kosten und Nutzen zeigt, dass die Ausbildung eine lohnende Investition in die Zukunft ist: So lagen die Bruttokosten für einen Ausbildungsplatz laut einer repräsentativen Studie des Bundesinstituts für Berufsbildung im Jahr 2000 durchschnittlich bei 17.491 Euro pro Jahr in Westdeutschland (12.438 Euro in Ostdeutschland). Darin sind alle Kosten enthalten, beispielsweise Ausbildungsvergütung, gesetzliche, tarifliche und freiwillige Sozialleistungen, Kosten für den Ausbilder, für den Arbeitsplatz sowie Prüfungsgebühren. Den größten Anteil machen dabei mit 8.691 Euro (6.670 Euro in Ostdeutschland) die Personalkosten für den Auszubildenden aus, die in Form einer Ausbildungsvergütung bezahlt werden. Die Ausbildungsvergütung unterscheidet sich von Beruf zu Beruf und ist häufig tariflich festgelegt. Im

Κόστος και οφέλη της επαγγελματικής εκπαίδευσης στην επιχείρηση

Η δυαδική εκπαίδευση αποτελεί ένα χαμηλού κόστους εργαλείο διασφάλισης της επαγγελματικής συνέχειας. Όσο πιο κοντά στην καθημερινή πρακτική είναι προσανατολισμένη η επαγγελματική εκπαίδευση τόσο πιο μεγάλο είναι το άμεσο όφελος τόσο για την επιχείρηση όσο και για τον μαθητευόμενο.

Η αντιπαράθεση των στοιχείων σχετικά με το κόστος και τα οφέλη αποδεικνύει πως πρόκειται για μια εκπαίδευση η οποία αξίζει τον κόπο για το μέλλον. Σύμφωνα με στοιχεία του Ομοσπονδιακού Ιδρύματος για την Εκπαίδευση το έτος 2000 κατά μέσο όρο δαπανήθηκαν 17.491 € το χρόνο στη δυτική Γερμανία (στην ανατολική Γερμανία 12.438 €). Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες, όπως η αμοιβή του μαθητευόμενου, οι υποχρεωτικές ασφαλιστικές και κοινωνικές εισφορές, τα έξοδα για τον εκπαιδευτή καθώς και τα έξοδα για τις εξετάσεις. Το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων δηλαδή τα 8.691 € (στην ανατολική Γερμανία 6.670 €) αφορά την αμοιβή του εκπαιδευόμενου. Η αμοιβή αυτή κατά μέσο όρο το 2006 ήταν 629 € στα παλιά ομόσπονδα κρατίδια και 536 € στα νέα ομόσπονδα κρατίδια.

Durchschnitt aller Berufe lag die monatliche Vergütung im Jahr 2006 bei 629 Euro in den alten und bei 536 Euro in den neuen Ländern.

Die Nettokosten der Ausbildung fallen mit 9.329 Euro (6.343 Euro in Ostdeutschland) wesentlich geringer aus. Diese Diskrepanz ist mit dem produktiven Arbeitseinsatz der Auszubildenden zu erklären. Sie erwirtschaften schon während der Ausbildung Erträge in Höhe von durchschnittlich 8.162 Euro in Westdeutschland (6.095 Euro in Ostdeutschland) im Jahr. Bei kleineren Betrieben wird der ökonomische Nutzen häufig sogar noch schneller deutlich, da die Auszubildenden vom ersten Tag an stark in die Praxis integriert sind. In diesen Fällen rechnet sich die Ausbildung für den Betrieb schon recht kurzfristig.

Ausbildungsbetriebe können weitere betriebswirtschaftliche Vorteile ins Kalkül ziehen. Das sind zunächst Kosten, die durch die Ausbildung im eignen Betrieb vermieden wurden. Darunter die Kosten, die beim Rekrutieren, der Einarbeitung und Qualifizierung von externen Fachkräften anfallen würden. Laut Bundesinstitut für Berufsbildung kostet die Einstellung einer Fachkraft durchschnittlich 7.064 Euro. Dabei sind Kosten für Inserate, Vorstellungsgespräche, Einarbeitung, Weiterbildung etc. berücksichtigt. Insbesondere kleinere Unternehmen können von der Ausbildung im eigenen Betrieb profitieren: Während die Großen höhere Kosten als Folge von Fehlentscheidungen und Fluktuation in Kauf nehmen können, sind die kleineren Betriebe auf eine besonders sorgfältige Auswahl der geeigneten Mitarbeiter angewiesen. Ist die Auswahl gelungen, entwickeln Auszubildende häufig eine überdurchschnittliche Bindung an ihren Ausbildungsbetrieb und wachsen zu Mitarbeitern mit hoher Betriebsidentifikation heran. Die mehrjährige Ausbildungsphase erlaubt dem Unternehmer, die Fähigkeiten und Stärken des Mitarbeiters sicher einzuschätzen und seinen Einsatz langfristig zu planen.

Hinzu kommen einige Nutzeneffekte, die man nicht unmittelbar finanziell messen kann. Unternehmen können die Ausbildung an eigenen Bedürfnissen ausrichten; das Wissen und wichtiges Know-how bleiben dabei im Unternehmen erhalten. Darüber hinaus genießen ausbildende Unternehmen ein hohes Ansehen bei den Kunden, Lieferanten, Banken und in der Öffentlichkeit. Sie sind auch als Arbeitgeber jenseits der Ausbildung attraktiv.

Oι καθαρές δαπάνες της εκπαίδευσης με 9.329 € (6.343 € στην ανατολική Γερμανία) είναι ουσιαστικά πολύ χαμηλότερες. Αυτή η διαφορά εξηγείται με τον παραγωγικό χρόνο εργασίας που δαπανά ο εκπαιδευόμενος. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης η εργατική του συνεισφορά αποτιμάται κατά μέσο όρο σε 8.162 € στη δυτική Γερμανία (6.095 € στην ανατολική Γερμανία). Σε μικρότερες επιχειρήσεις τα οικονομικά οφέλη διαπιστώνονται πιο γρήγορα αφού συχνά ο μαθητευόμενος ξεκινά να προσφέρει σχεδόν από την πρώτη μέρα. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο χρόνος της εκπαίδευσης για τις επιχειρήσεις είναι πολύ μικρότερος.

Oι επιχειρήσεις οι οποίες εκπαιδεύουν έχουν και άλλα οικονομικά οφέλη. Πρόκειται για δαπάνες της επιχείρησης οι οποίες μέσω της εκπαίδευσης μειώνονται. Ανάμεσα σε άλλα εκπίπτουν τα έξοδα για την επιλογή και την εκμάθηση της δουλειάς σε εξωτερικούς εξειδικευμένους συνεργάτες. Υπολογίζεται ότι η πρόσληψη ενός εξειδικευμένου συνεργάτη κοστίζει κατά μέσο όρο 7.064 €. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα για αγγελίες, προσωπικές συνεντεύξεις, εκμάθηση της δουλειάς, μετεκπαίδευση κτλ. Κυρίως οι μικρές επιχειρήσεις επωφελούνται. Ενώ οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν συχνά σαν συνέπεια των λάθος επιλογών τους μεγάλα έξοδα, οι μικρές επιχειρήσεις προσανατολίζονται σε μια προσεκτική επιλογή του προσωπικού τους. Εάν η επιλογή είναι πράγματι η σωστή συνήθως τότε οι εκπαιδευόμενοι αναπτύσσουν μια στενή σχέση με την επιχείρηση και εξελίσσονται σε συνεργάτες οι οποίοι ταυτίζονται σε μεγάλο βαθμό με τα συμφέροντα της επιχείρησης. Η μακροχρόνια εμπειρία της επιχείρησης στην εκπαίδευση επιτρέπει στον επιχειρηματία να είναι σε θέση να εκτιμήσει τα ελαττώματα και τα προτερήματα του μαθητευόμενου και να μπορεί να σχεδιάσει το διάστημα για το οποίο θα τον απασχολήσει.

Σε όλα αυτά έρχονται να προστεθούν και ορισμένα οφέλη τα οποία δεν προσμετρώνται σε χρήμα. Οι επιχειρηματίες μπορούν να κατευθύνουν την εκπαίδευση με βάση τις ανάγκες τους. Η τεχνογνωσία, το λεγόμενο know-how, παραμένουν στην επιχείρηση. Εκτός αυτού οι επιχειρήσεις που εκπαιδεύουν χαιρούν μεγάλης εκτίμησης από τους πελάτες, τους προμηθευτές, τις τράπεζες και την κοινή γνώμη.

Επίσης θα πρέπει να αναφερθούν τα γενικότερα οικονομικά οφέλη. Μόνο η κοινή προσπάθεια όλων των επιχειρήσεων οι οποίες είναι ικανές

Schließlich soll auch der volkswirtschaftliche Nutzen erwähnt werden. Nur das gemeinsame Engagement aller ausbildungsfähigen Betriebe gewährleistet eine ausreichende Zahl an qualifizierten Fachkräften. Wenn sich immer mehr Unternehmen aus der Ausbildung zurückziehen, steigt die Nachfrage nach Fachkräften, obwohl die Zahl qualifizierter Kräfte auf dem Arbeitsmarkt geringer wird. Ein knapperes Angebot führt als Folge zu einer Steigerung der Personalkosten, und dies bekommen alle Unternehmen bei der Einstellung neuer Mitarbeiter zu spüren.

να εκπαιδεύσουν μπορούν να εγγυηθούν έναν επαρκή αριθμό εξειδικευμένου προσωπικού. Όταν οι επιχειρήσεις αποσύρονται από την εκπαίδευση μειώνεται και ο αριθμός του εξειδικευμένου προσωπικού παρόλο που αυξάνει η ζήτησή τους στην αγορά εργασίας. Η περιορισμένη προσφορά εξειδικευμένου προσωπικού οδηγεί στην αύξηση των επιχειρήσεων για το προσωπικό και αυτό το βιώνουν όλες οι επιχειρήσεις οι οποίες προσλαμβάνουν νέους συνεργάτες.

Kündigung

Grundsätzlich gilt: In der Probezeit dürfen sowohl der Betrieb als auch der Auszubildende jederzeit ohne Einhalten einer Frist kündigen, ohne einen Grund zu nennen.

Nach der Probezeit muss ein schwerwiegender Grund vorliegen, wenn der Unternehmer dem Auszubildenden kündigen will. Zu diesen Gründen gehören beispielsweise dauerndes Fehlen im Betrieb oder in der Berufsschule ohne Begründung oder eine Straftat, die der Auszubildende während der Ausbildung begangen hat. Auch der Auszubildende kann nach der Probezeit das Ausbildungsverhältnis kündigen. So können eine mangelhafte Ausbildung oder schwere Verstöße des Betriebes gegen das Jugendarbeitsschutzgesetz Gründe für eine fristlose Kündigung sein. Wenn er die Ausbildung ganz aufgeben will oder zu einer Ausbildung in einem anderen Beruf wechseln möchte, kann er mit einer Frist von vier Wochen schriftlich kündigen.

In beiden Fällen, also wenn der Betrieb gravierende Pflichten versäumt oder ein Jugendlicher Pflichten verletzt hat, kann der Vertragspartner auf Entschädigung verklagt werden. In der Regel wird

Καταγγελία

Βασικά ισχύει ότι μέσα στο δοκιμαστικό χρονικό διάστημα τόσο η επιχείρηση όσο και ο εκπαιδευόμενος μπορούν να καταγγείλουν τη συνεργασία χωρίς να αναφέρουν κάποιο λόγο.

Μετά το δοκιμαστικό χρονικό διάστημα θα πρέπει ο επιχειρηματίας να αναφέρει ένα πολύ σημαντικό λόγο εάν θέλει να καταγγείλει τη σύμβαση με τον μαθητευόμενο. Για παράδειγμα εάν ο μαθητευόμενος απουσιάζει συχνά χωρίς λόγο από την επιχείρηση ή από το επαγγελματικό σχολείο ή εάν διέπραξε κάποια αξιόποινη πράξη κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Ο μαθητευόμενος μπορεί να καταγγείλει επίσης τη σύμβαση μετά το δοκιμαστικό χρονικό διάστημα. Οι λόγοι που μπορεί να επικαλεστεί είναι η παροχή ελλιπούς εκπαίδευσης ή παραβάσεις του νόμου περί προστασίας της εργασίας των νέων εκ μέρους της επιχείρησης. Εάν θέλει να εγκαταλείψει πλήρως την εκπαίδευση ή να πάει σε άλλη επιχείρηση τότε μπορεί να καταγγείλει γραπτώς τη σύμβαση μέσα σε τέσσερις εβδομάδες.

Και στις δύο περιπτώσεις είτε εάν η επιχείρηση παρενέβη κάποιους κανονισμούς είτε εάν ο νεαρός εκπαιδευόμενος υπέπεσε σε κάποιο σφάλμα,

aber zunächst die Schlichtungsstelle der zuständigen Stelle (i. d. R. Industrie- und Handelskammer oder Handwerkskammer) eingeschaltet – denn möglicherweise kann man einen Streit auch außergerichtlich beenden. Schließlich gibt es auch die Möglichkeit, einen beiderseitigen Aufhebungsvertrag zu unterschreiben.

τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να ζητήσουν αποζημίωση. Κατά κανόνα στην περίπτωση αυτή δραστηριοποιείται η αρμόδια υπηρεσία του Βιομηχανικού και Εμπορικού Επιμελητηρίου ή του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου η οποία να μπορεί ενδεχομένως να διευθετήσει τη διένεξη εξωδικαστικά.

Υπάρχει ακόμα η δυνατότητα να υπογράψουν μια συμφωνία με την οποία να παραιτούνται από όλες τους τις νομικές αξιώσεις.

Lernen

Früher hatte ein Auszubildender ausgelernt, wenn er die Abschlussprüfung bestanden hatte, das heißt, er war fertig mit dem Lernen. Heute sind alle Arbeitnehmer laufend mit technischen Neuerungen und mit rasanten wirtschaftlichen wie gesellschaftlichen Veränderungen konfrontiert. Deshalb sind Arbeitnehmer in den meisten Berufen darauf angewiesen, weiterzulernen – das meint man mit lebensbegleitendem Lernen. Wichtig ist es, Fachkenntnisse zu erwerben und zu erneuern – während der Ausbildung und im Berufsleben. Ebenso wichtig ist auch das Lernen von Selbstständigkeit, Kommunikationsfähigkeit, die Fähigkeit, Probleme zu lösen, sowie effektive Lerntechniken zum Selbstlernen. Zu lernen, wie man lernt, hat deswegen während der Ausbildung eine große Bedeutung.

In der Ausbildung kann der junge Mensch Kenntnisse, Fertigkeiten und Verhaltensweisen lernen:

- Er muss **Kenntnisse** erwerben, verstehen und wiedergeben können. So sollte er anderen die Unfallvorschriften erläutern können, nachdem man sie ihm erklärt hat. Das wird als **kognitiver Lernbereich** bezeichnet.
- **Fertigkeiten** müssen auch erlernt werden, wie das Bedienen der Tastatur eines PCs oder einer Maschine. Bei solchen Fertigkeiten, die mit den

Μάθηση

Παλαιότερα ο εκπαιδευόμενος ήταν έτοιμος όταν περνούσε τις εξετάσεις, όταν δηλαδή είχε ολοκληρώσει το διάβασμα. Σήμερα όμως όλοι οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να έρθουν αντιμέτωποι με τις τεχνολογικές και κοινωνικές αλλαγές. Στα περισσότερα επαγγέλματα οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να συνεχίσουν να διαβάζουν και να ενημερώνονται και αυτό για όλη τους την επαγγελματική ζωή. Επίσης είναι πολύ σημαντικό να μαθαίνει κανείς να είναι αυτάρκης, κοινωνικός, ικανός να λύνει προβλήματα καθώς και να είναι σε θέση να μαθαίνει μόνος του. Το πώς μαθαίνει κανείς είναι λοιπόν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης πολύ σημαντικό.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης οι νέοι θα πρέπει να αποκτούν ειδικές γνώσεις, τρόπους συμπεριφοράς και δεξιότητες:

- Θα πρέπει να λαμβάνουν νέες γνώσεις, να τις κατανοούν και να μπορούν να τις μεταδώσουν. Για παράδειγμα θα πρέπει να είναι σε θέση να εξηγήσουν τις διατάξεις που αφορούν τα ατυχήματα εφόσον τις διδάχθηκαν. Αυτό ονομάζεται αναγνωρίσιμοι στόχοι διδασκαλίας
- Θα πρέπει να εξασκούνται και ικανότητες όπως για παράδειγμα πώς μπορεί κανείς να χρησιμοποιεί μια μηχανή ή το πληκτρολόγιο ενός κομπιούτερ. Αυτές οι ικανότητες αποκαλούνται ψυχοκινητικές.

Händen ausgeführt werden, handelt es sich um den **psychomotorischen Lernbereich**.

- Auch Verhaltensweisen, das heißt, wie man mit Menschen gut zusammenarbeitet oder Fragen von Kunden freundlich beantwortet, müssen eingeübt werden. Dieser Bereich heißt **affektiver Lernbereich**.

In der Ausbildung werden Fertigkeiten, Kenntnisse und Verhaltensweisen durch Ausbildungsmethoden vermittelt. Bekannte Methoden sind:

- Die **Vier-Stufen-Methode**. Sie besteht aus den Lernschritten:
 1. Vorbereitung des Auszubildenden
 2. Vormachen und erklären durch den Ausbilder
 3. Nachmachen und erklären lassen durch den Auszubildenden
 4. Selbstständiges Üben des Auszubildenden (mit anschließender Bewertung des Ausbilders)
- **Lehrgespräche** finden in allen Bereichen der Berufsausbildung statt. Dabei beginnt der Ausbilder das Gespräch und erklärt das Thema, das er für die Ausbildung wichtig findet. Dann kann der Auszubildende Fragen stellen, um die Dinge zu verstehen, mit denen er bis jetzt noch Probleme hatte. Am Ende fasst der Ausbilder das Gelernte zusammen, und der Lehrling kann die Zusammenfassung ergänzen.
- Bei der **Projektarbeit** muss der Auszubildende eine komplexe Aufgabe selbstständig lösen, zum Beispiel einen Amboss fertigen oder eine Datei für Kunden erstellen. Dabei stellt der Ausbilder nur die Aufgabe, der Auszubildende ist frei in der Wahl des Lösungsweges. Vielfach wird Projektarbeit in Gruppen durchgeführt.
- Die **Leittext-Methode**. Bei dieser Methode soll der Auszubildende mit Informationen – dem sogenannten Leittext – versuchen, eine Arbeitsaufgabe zu lösen. Das Konzept des Leittextes besteht darin, den Lernenden durch sogenannte Leitfragen anzuregen, eigenständig tätig zu werden. Die Methode verläuft in sechs Schritten: Informieren – Planen – Entscheiden – Ausführen – Kontrollieren – Bewerten. Diese Methode ist für Gruppenarbeit gut geeignet.

Der Ausbilder kann seine Kenntnisse über Lernen und Lernmethoden in dem Ausbilderkurs vertiefen, den die Industrie- und Handelskammern, Handwerkskammern sowie andere Träger anbieten.

- Επίσης θα πρέπει να ασκούνται πρακτικές στο πώς μπορεί κανείς να αντιδράσει και να συμπεριφερθεί σε διάφορες περιστάσεις. Θα πρέπει να μάθουν να δουλεύουν ομαδικά και να απαντούν με ευγένεια στις ερωτήσεις των πελατών. Αυτός είναι ο τομέας της λεγόμενης κοινωνικής μάθησης.

Οι συγκεκριμένες γνώσεις μεταδίδονται με διάφορους τρόπους διδασκαλίας. Γνωστές μέθοδοι διδασκαλίας είναι οι εξής:

- Η μέθοδος των τεσσάρων επιπέδων η οποία αποτελείται:
 1. Προετοιμασία
 2. Να δείξει και να εξηγήσει ο εκπαιδευτής
 3. Να το επαναλάβει μόνος του ο εκπαιδευόμενος (με τη βοήθεια του εκπαιδευτή)
 4. Να το εφαρμόσει ο εκπαιδευόμενος (και στη συνέχεια να αξιολογηθεί από τον εκπαιδευτή)
- Σε όλους τους τομείς της επαγγελματικής εκπαίδευσης γίνονται εκπαιδευτικές συζητήσεις. Ο εκπαιδευτής ξεκινάει τη συζήτηση και εξηγεί το θέμα το οποίο θεωρεί σημαντικό για την εκπαίδευση. Μετά ο μαθητευόμενος μπορεί να θέσει ερωτήσεις για να κατανοήσει καλύτερα τα πράγματα με τα οποία είχε προβλήματα. Στο τέλος ο εκπαιδευτής τα συνοψίζει όλα μαζί και ο μαθητευόμενος συμπληρώνει τη σύνοψη.
- Σε μια εργασία που βασίζεται στο σχεδιασμό πρέπει κανείς να είναι σε θέση να δίνει και μόνος του λύσεις, για παράδειγμα πως μπορεί να φτιάξει ένα φάκελο πελατών. Σε αυτή την περίπτωση ο εκπαιδευτής θέτει το πρόβλημα και ο εκπαιδευόμενος είναι ελεύθερος να βρει τη λύση. Πολλές φορές ο σχεδιασμός της εργασίας γίνεται μέσα σε ομαδικά πλαίσια.
- Η μέθοδος που βασίζεται σε οδηγίες. Με αυτή τη μέθοδο πρέπει ο εκπαιδευόμενος να εκπληρώσει τα καθήκοντα του ακολουθώντας ορισμένους κανόνες και πληροφορίες. Ο εκπαιδευόμενος δουλεύει ακολουθώντας τα παρακάτω βήματα : πληροφορία – σχεδιασμός – απόφαση – εκτέλεση – έλεγχος – αξιολόγηση. Αυτή η μέθοδος είναι κατάλληλη περισσότερο για ομαδική εκμάθηση διότι ευνοεί τη συνεργασία.

Ο εκπαιδευτής μπορεί σε ειδικά σεμινάρια τα οποία προσφέρονται από τα βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια καθώς και τα βιοτεχνικά επιμελητήρια να εμβαθύνει τις γνώσεις του.

Lernorte

Im Rahmen einer Berufsausbildung lernt ein Auszubildender im Betrieb und in der Berufsschule verschiedene Lernorte kennen, wo er Aufgaben lösen lernt oder unterrichtet wird.

Der wichtigste Ort zum Lernen ist der Arbeitsplatz im Betrieb; denn hier wird betriebliche Realität erlebt. Aber nicht alle Lernschritte kann der Auszubildende direkt am Arbeitsplatz üben. Beispielsweise ein Kundengespräch, schwierige Berechnungen oder Montagen sollte er ungestört und ohne den hohen Druck des Ernstfalls lernen können. Hierfür eignen sich besondere Räume oder Lernecken, die sich zwar in der Nähe des Arbeitsplatzes befinden, wo aber der Auszubildende in Ruhe üben kann, ohne den laufenden Arbeitsprozess zu stören. Für die Motivation des Auszubildenden ist es wichtig, dass eine Arbeit nicht nur zur Übung gemacht, sondern im Ergebnis auch verwendet wird.

Größere Firmen haben oft eigene Lehr- oder Ausbildungswerkstätten. In solchen Firmen gibt es auch Lernbüros oder Unterrichtsräume, die mit Computer, Flipcharts und anderen Medien ausgestattet sind. Manche Firmen haben Juniorbetriebe – kleine Unternehmen als Teil des Ausbildungsbetriebes. Hier bieten Auszubildende Produkte und Dienstleistungen an, für den eigenen Betrieb oder auch für andere Firmen.

Weitere Lernorte in der Berufsausbildung können die überbetriebliche Ausbildungsstätte sein, die Räume, in denen ausbildungsbegleitende Hilfen angeboten werden, oder eine andere Betriebsstätte, wenn das Unternehmen im Verbund mit anderen Firmen ausbildet.

Τόπος εκπαίδευσης

Στα πλαίσια της επαγγελματικής εκπαίδευσης ο μαθητευόμενος γνωρίζει τουλάχιστον δύο τόπους εκπαίδευσης: την επιχείρηση και το επαγγελματικό σχολείο.

Ο πιο σημαντικός βέβαια τόπος εκπαίδευσης είναι στην επιχείρηση διότι αντιπροσωπεύει την επαγγελματική πραγματικότητα. Συζητήσεις με πελάτες, δύσκολους υπολογισμούς ή συναρμολογήσεις, θα πρέπει να τα μαθαίνει ο μαθητευόμενος χωρίς όμως την πίεση ότι πρόκειται για μια σοβαρή περίπτωση. Σε τέτοιες περιπτώσεις βοηθάει να υπάρχουν ειδικοί χώροι όπου ο μαθητευόμενος μπορεί να εξασκείται χωρίς να παρενοχλεί τη λειτουργία της επιχείρησης. Για να δοθούν όμως κίνητρα στους μαθητευόμενους είναι σημαντικό να μην μένουν μόνο στις ασκήσεις.

Μεγάλες εταιρείες έχουν συχνά κανονικά εργαστήρια εκπαίδευσης τα οποία λειτουργούν ανεξάρτητα από την επιχείρηση. Σε τέτοιες επιχειρήσεις υπάρχουν συχνά γραφεία ή αίθουσες οι οποίες διαθέτουν θρανία, χώρους συνομιλιών, κομπιούτερ και άλλα μέσα. Μερικές εταιρείες μάλιστα διαθέτουν κανονικές επιχειρήσεις νέων, οι οποίες αποτελούν μέρος του εκπαιδευτικού τμήματος της επιχείρησης. Οι μαθητευόμενοι προσφέρουν προϊόντα ή υπηρεσίες στην ίδια τους την εταιρεία ή σε άλλες εταιρείες.

Άλλοι τόποι εκπαίδευσης μπορεί να είναι τα σχολεία που βασίζονται στην διαεπιχειρησιακή εκπαίδευση, οι χώροι όπου προσφέρονται τα επιπρόσθετα μέτρα βοήθειας, ή άλλες επιχειρήσεις εάν η συγκεκριμένη επιχείρηση συνεργάζεται με άλλες εταιρείες.

Praktikum im Betrieb

Ein Betriebspraktikum ist ein bewährtes Mittel, geeignete Kandidaten für die Ausbildung zu finden. Auch die potenziellen Auszubildenden können dadurch eigene Erwartungen, Fähigkeiten und Interessen besser definieren. Da die Jugendlichen ein realistisches Bild von dem jeweiligen Beruf erhalten, sinkt die Wahrscheinlichkeit des Abbruchs einer Berufsausbildung.

Die Dauer des Praktikums ist in der Regel auf zwei bis vier Wochen begrenzt. Ein Praktikumsvertrag ist gesetzlich nicht vorgeschrieben. Es ist jedoch sinnvoll, für den Jugendlichen einen Nachweis über ein absolviertes Praktikum zu erstellen. Es existieren dabei keine Vorschriften für Form und Inhalt der Praktikumsbescheinigung (Vorlagen sind oft bei den Kammern erhältlich). Bei den unter 18-Jährigen müssen die Bestimmungen des Jugendarbeitsschutzgesetzes in Bezug auf das Alter, die höchstzulässige tägliche und wöchentliche Arbeitszeit, Ruhepausen, Ruhetage etc. eingehalten werden.

Es gibt verschiedene Arten von Praktika. Die häufigste Form ist ein Schülerbetriebspraktikum. Ferner dürfen die Betriebe ein Ferienpraktikum anbieten. Beide Praktika sollen grundsätzlich so gestaltet werden, dass sie für Jugendliche eine Entscheidungshilfe im Hinblick auf die Berufsfindung ist. Die Schüler sollen die Berufs- und Arbeitswelt unmittelbar und möglichst im breiten Spektrum kennenlernen.

Das Schülerbetriebspraktikum ist Pflicht in den Klassen 9, 10 oder 11 allgemeinbildender Schulen. Da es sich versicherungstechnisch um eine Schulveranstaltung handelt, sind keine Beiträge für die Kranken-, Arbeitslosen-, Renten- und Pflegeversicherung zu entrichten. Der Schulträger kümmert

Πρακτική εξάσκηση στην επιχείρηση

Μια πρακτική εξάσκηση στην επιχείρηση είναι ένα ενδεδειγμένο μέσον για βρεθεί ο κατάλληλος υποψήφιος για την εκπαίδευση. Αλλά και οι εκπαιδευόμενοι μέσω της πρακτικής εξάσκησης μπορούν να διασαφηνίσουν καλύτερα τις δικές τους προσδοκίες, ικανότητες και ενδιαφέροντα. Οι νέοι σχηματίζουν μια πραγματική εικόνα ενός επαγγέλματος και για το λόγο αυτό στην συνέχεια είναι πιο δύσκολο να διακόψουν μια επαγγελματική εκπαίδευση. Η διάρκεια της πρακτικής εξάσκησης κατά κανόνα περιορίζεται σε δυο με τέσσερις εβδομάδες. Η σύναψη ενός συμβολαίου για τη διάρκεια που διαρκεί η πρακτική εξάσκηση δεν προβλέπεται από το νόμο. Παρόλα αυτά θα ήταν καλό για τον μαθητευόμενο να υπάρξει αργότερα μια βεβαίωση ότι ολοκλήρωσε την πρακτική εξάσκηση. Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες διατάξεις για το πώς θα πρέπει να είναι αυτή η βεβαίωση (συχνά υπάρχουν έτοιμες βεβαιώσεις-παραδείγματα στα κατά τόπους επιμελητήρια). Για νέους κάτω των 18 χρόνων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν οι διατάξεις του νόμου περί προστασίας των ανηλίκων σχετικά με την ηλικία, το χρόνο εργασίας την ημέρα και την εβδομάδα, τα διαλείμματα, τις διακοπές κτλ.

Υπάρχουν διάφορα είδη πρακτικής εξάσκησης. Η πιο συχνή μορφή είναι η πρακτική εξάσκηση μαθητών του σχολείου. Οι επιχειρήσεις μπορούν να προσφέρουν τέτοια πρακτική εξάσκηση κατά τη διάρκεια των διακοπών. Η πρακτική εξάσκηση θα πρέπει να έχει ως στόχο να διευκολύνει το νέο στον επαγγελματικό του προσανατολισμό. Οι μαθητές θα πρέπει να γνωρίσουν άμεσα και όσο το δυνατόν καλύτερα τον κόσμο της εργασίας.

Η πρακτική εξάσκηση σε μια επιχείρηση των μαθητών είναι υποχρεωτική στις τάξεις 9,10 και 11 στα σχολεία γενικής κατεύθυνσης. Επειδή πρόκειται για μια δραστηριότητα στα πλαίσια της

sich auch um die Haftpflichtversicherung. Außerdem unterliegt das Schülerbetriebspraktikum der gesetzlichen Unfallversicherung. Eine Vergütung ist nicht vorgesehen. Weitere Informationen dazu bieten die Schulen an.

Ein Ferienpraktikum kann dagegen freiwillig während der Schulferien gemacht werden. Die Schüler müssen dazu das Alter von mindestens 15 Jahren erreicht haben. Je nach Vereinbarung umfasst das Ferienpraktikum einige Tage oder einige Wochen, ist jedoch für unter 18-Jährige auf insgesamt vier Wochen im Jahr begrenzt. Bei dem Ferienpraktikum sind keine Beiträge für die Sozialversicherung zu entrichten, sofern kein Arbeitsentgelt bezahlt wird oder wenn der Praktikant das 18. Lebensjahr nicht überschritten hat. Im Einzelfall ist es immer ratsam, die zuständige Krankenkasse zum Thema Sozialversicherung anzusprechen.

Um die richtigen Praktikanten zu finden, kann man sich direkt an die Schulen, an die zuständigen Kammern oder Agenturen für Arbeit wenden.

σχολικής εκπαίδευσης δεν απαιτούνται εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία. Ο σχολικός φορέας φροντίζει για την ασφάλεια προσωπικής ευθύνης. Εκτός αυτού η πρακτική εξάσκηση στην επιχείρηση ανήκει στις γενικές διατάξεις περί ασφάλειας ατυχημάτων. Δεν προβλέπεται αποζημίωση. Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να πάρει κανείς από τα σχολεία.

Μια πρακτική εξάσκηση μπορεί να γίνει ελεύθερα στη διάρκεια των σχολικών διακοπών. Οι μαθητές θα πρέπει πάντως να είναι τουλάχιστον 15 ετών. Κατά περίπτωση μπορεί η πρακτική εξάσκηση να διαρκεί από μερικές ημέρες έως μερικές εβδομάδες. Για μαθητές κάτω των 18 χρόνων το ανώτατο όριο πρακτικής εξάσκησης είναι τέσσερις εβδομάδες. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής εξάσκησης στις σχολικές διακοπές δεν καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές εφόσον δεν πληρώνεται κάποια αμοιβή και εάν ο μαθητευόμενος δεν έχει ξεπεράσει το 18ο έτος της ηλικίας του. Κατά περιπτώσεις θα ήταν χρήσιμο να απευθύνεται κανείς στον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα σχετικά με τις ασφαλιστικές εισφορές.

Για να βρει κανείς τον κατάλληλο μαθητευόμενο μπορεί να απευθυνθεί απευθείας στα σχολεία, στα επιμελητήρια ή στο ίδρυμα εργασίας.

31.

Prüfung

Während einer Ausbildung muss der Auszubildende an einer **Zwischenprüfung** teilnehmen, wenn dies die Ausbildungsverordnung vorsieht. Die Zwischenprüfung erfolgt bei der zuständigen Stelle (Kammer). Sie lädt zur Prüfung ein. Mit der Zwischenprüfung stellen Betrieb und Berufsschule den Kenntnis- und Wissensstand des Auszubildenden fest. Das Ergebnis kann bei der weiteren Ausbildung berücksichtigt werden.

Am Ende der Ausbildung steht die **Abschlussprüfung**. Die Abschlussprüfung erfolgt ebenfalls bei der zuständigen Stelle.

Teilnehmen kann, wer

- die Ausbildungszeit durchlaufen,
- an der Zwischenprüfung teilgenommen und
- das Berichtsheft regelmäßig geführt hat.

Der Betrieb bekommt automatisch ein Anmeldeformular von seiner zuständigen Stelle zugeschickt. Der Auszubildende und der Auszubildende müssen das Formular nur unterschreiben und zurückschicken.

Die Prüfung besteht in der Regel aus einem schriftlichen, einem praktischen und/oder einem mündlichen Teil. In der Prüfung soll festgestellt werden, ob der Prüfling die notwendigen Fertigkeiten und Kenntnisse besitzt und auch die Lehrinhalte der Berufsschule kennt, sodass er den gelernten Beruf wirklich ausüben kann. Hat der Prüfling die Prüfung bestanden, erhält er von der Kammer ein Abschlusszeugnis (im Handwerk „Gesellenbrief“ genannt). Wenn er nicht besteht, kann er die Prüfung zweimal wiederholen. Die Ausbildungszeit verlängert sich dann auf Antrag des Auszubildenden jeweils bis zum nächsten Prüfungstermin, längstens jedoch um ein Jahr.

Εξέταση

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης ο εκπαιδευόμενος υποβάλλεται σε μια ενδιάμεση εξέταση, όταν αυτό προβλέπεται από τις ανάλογες διατάξεις. Η ενδιάμεση εξέταση γίνεται από το αρμόδιο επιμελητήριο. Με την ενδιάμεση αυτή εξέταση μπορεί τόσο η επιχείρηση όσο και το επαγγελματικό σχολείο να εξακριβώσουν τις γνώσεις του εκπαιδευόμενου. Το αποτέλεσμα μπορεί να ληφθεί υπόψιν για την υπόλοιπη εκπαίδευση.

Στο τέλος της εκπαίδευσης υπάρχει η τελική εξέταση. Η εξέταση γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία.

Στην εξέταση μπορούν να συμμετάσχουν :

- όποιος έχει ολοκληρώσει το χρόνο εκπαίδευσης του
- όποιος έχει λάβει μέρος στην ενδιάμεση εξέταση
- όποιος συμπλήρωσε συστηματικά το τετράδιο αναφοράς

Στην επιχείρηση στέλνεται αυτομάτως μια δήλωση από την αρμόδια υπηρεσία. Το έντυπο αυτό πρέπει στη συνέχεια να συμπληρωθεί τόσο από τον εκπαιδευόμενο όσο και από τον εκπαιδευτή και να σταλεί πίσω.

Η εξέταση αποτελείται από ένα γραπτό, ένα πρακτικό και ένα προφορικό μέρος. Κατά την εξέταση πρέπει να διαπιστωθεί εάν ο μαθητευόμενος διαθέτει τα απαραίτητα προσόντα και γνώσεις ώστε να μπορέσει πραγματικά να εξασκήσει το επάγγελμα. Εάν ο εξεταζόμενος περάσει τουλάχιστον τη βάση τότε περνάει την εξέταση και παίρνει το δίπλωμα του. Εάν δεν περάσει τότε μπορεί να επαναλάβει την εξέταση δύο φορές. Ο χρόνος της εκπαίδευσης παρατείνεται τότε μέχρι την επόμενη εξέταση μετά από αίτηση του μαθητευόμενου, αλλά πάντως όχι παραπάνω από ένα χρόνο.

Wenn der Auszubildende während der Ausbildung sehr gute Leistungen zeigt, dann kann er die Abschlussprüfung auch vorzeitig machen. Ein entsprechender Antrag muss bei der zuständigen Stelle eingereicht werden (siehe dazu *Ausbildungszeit*).

Εάν ο μαθητευόμενος έχει καλές επιδόσεις μπορεί να δώσει την τελική εξέταση και νωρίτερα. Πρέπει όμως πριν να κάνει μια αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. (βλ. χρόνος εκπαίδευσης)

Überbetriebliche Ausbildung

Vor allem bei technischen Berufen, die auch in kleineren Betrieben etwa des Handwerks ausgebildet werden, sind oft nicht alle Geräte und Maschinen zum Erlernen des kompletten Berufs in den Unternehmen vorhanden. Der Auszubildende soll aber alle Bereiche seines Berufs erlernen. Daher wird die überbetriebliche Ausbildung besonders im Handwerk vielfach genutzt.

Überbetriebliche Lehrwerkstätten ergänzen das, was den Auszubildenden in ihrem Betrieb zur Ausbildung fehlt. Außerdem lernen sie die neuesten technischen Entwicklungen in ihrem Fach kennen. Wie lange die überbetriebliche Ausbildung dauert, hängt davon ab, was der Betrieb den Auszubildenden nicht vermitteln kann. Die Kosten einer überbetrieblichen Ausbildung tragen die Betriebe, die Kammern und Innungen sowie der Staat.

Εξωεπιχειρησιακή εκπαίδευση

Κυρίως στα τεχνικά επαγγέλματα, όπου κανείς μπορεί να εκπαιδευθεί και σε μικρότερες επιχειρήσεις συχνά δεν υπάρχουν όλα τα απαραίτητα εργαλεία και μηχανήματα. Ο μαθητευόμενος όμως θα πρέπει να εκπαιδευθεί σε όλους τους τομείς του επαγγέλματός του. Για το λόγο αυτό η εξωεπιχειρησιακή εκπαίδευση, η εκπαίδευση έξω από τα όρια της επιχείρησης χρησιμοποιείται με διάφορους τρόπους. Ειδικά εργαστήρια συμπληρώνουν αυτό που λείπει στην επιχείρηση από την εκπαίδευση των μαθητευομένων. Εκτός αυτού μαθαίνουν ποιές είναι οι τελευταίες εξελίξεις στον τομέα τους. Πόσο χρόνο διαρκεί αυτή η εκπαίδευση εκτός της επιχείρησης εξαρτάται από το τί δεν μπορεί να παράσχει η επιχείρηση στον εκπαιδευόμενο. Τα έξοδα αυτής της εκπαίδευσης αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις, τα επιμελητήρια, οι συντεχνίες καθώς και το κράτος.

Verbundausbildung

Verbundausbildung bedeutet, dass der Betrieb gemeinsam mit einem anderen Unternehmen oder mit einem Bildungsträger ausbildet. Interessant ist das vor allem für Betriebe, die nicht alle Lerninhalte vermitteln können, die in der Ausbildungsordnung festgelegt sind.

Um eine umfassende Ausbildung zu garantieren, gibt es folgende Modelle:

- Oft ist es so, dass ein Unternehmen der Hauptausbildungsbetrieb ist und nur die fehlenden Lerninhalte von einem zweiten Betrieb übernommen werden. So kann ein Restaurant einen Koch ausbilden, der beispielsweise nur für den Bereich Großveranstaltung in ein Hotelrestaurant wechselt. In diesem Falle schließt das Restaurant den Ausbildungsvertrag mit dem Auszubildenden und fügt eine schriftliche Vereinbarung mit dem Hotel hinzu.
- Gute Erfahrungen hat man mit Verbundmodellen gemacht, bei denen mehrere Betriebe mit einem Bildungsträger zusammenarbeiten. Der Bildungsträger koordiniert die Ausbildung und kann auch selber den Ausbildungsvertrag abschließen. Der Auszubildende ist dann für eine festgelegte Zeit im Betrieb, in der Berufsschule und zusätzlich für bestimmte Abschnitte beim Bildungsträger.
- Eine weitere Möglichkeit ist ein Ausbildungsverein, der einen Leitbetrieb für die Ausbildung bestellt. Oft ist der Verein auch der Auszubildende, schließt den Ausbildungsvertrag ab und vermittelt selbst Ausbildungsinhalte. Der Leitbetrieb übernimmt dann für mehrere Unternehmen die Auszubildenden für einen festgelegten Zeitraum.

Συνδυασμένη εκπαίδευση

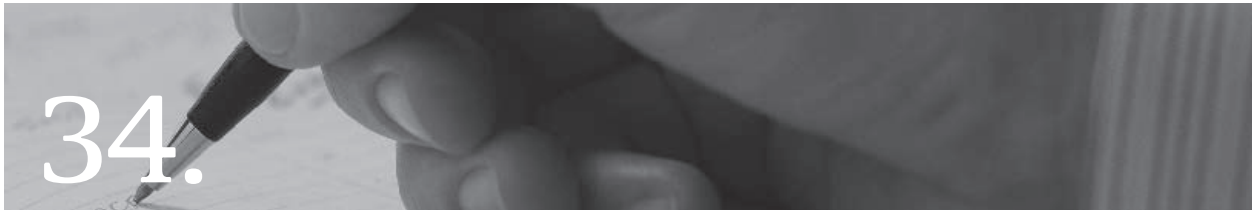
Συνδυασμένη εκπαίδευση σημαίνει ότι η επιχείρηση εκπαιδεύει από κοινού με μια άλλη επιχείρηση ή με κάποιον άλλο εκπαιδευτικό φορέα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει για τις επιχειρήσεις οι οποίες δεν μπορούν να καλύψουν όλους τους τομείς οι οποίοι ορίζονται στις διατάξεις περί εκπαίδευσης.

Για να μπορεί κάποιος να εγγυηθεί μια σφαιρική εκπαίδευση δίνονται οι παρακάτω δυνατότητες:

- Συχνά συμβαίνει μια επιχείρηση να είναι η κύρια επιχείρηση εκπαίδευσης, και μόνο οι τομείς που λείπουν να τους αναλαμβάνει μια άλλη επιχείρηση. Έτσι για παράδειγμα ένα εστιατόριο μπορεί να εκπαιδεύσει έναν μάγειρα, ο οποίος μεταπηδάει στον τομέα των μεγάλων εκδηλώσεων σε ένα εστιατόριο ξενοδοχείου. Σε αυτή την περίπτωση το εστιατόριο κλείνει ένα συμβόλαιο εκπαίδευσης με το μαθητευόμενο και επισυνάπτει μια γραπτή συμφωνία με το ξενοδοχείο.
- Θετικές εμπειρίες έχουν καταγραφεί όταν περισσότερες εταιρείες δουλεύουν από κοινού με έναν εκπαιδευτικό φορέα. Ο εκπαιδευτικός φορέας συντονίζει την εκπαίδευση και μπορεί ο ίδιος να κλείσει ένα εκπαιδευτικό συμβόλαιο. Ο μαθητευόμενος βρίσκεται για έναν ορισμένο χρόνο στην επιχείρηση, στο επαγγελματικό σχολείο και για κάποιο χρόνο επίσης στον εκπαιδευτικό φορέα.
- Μια άλλη δυνατότητα είναι μια εκπαιδευτική ένωση, η οποία ορίζει μια διευθύνουσα επιχείρηση. Συχνά η ίδια η ένωση που εκπαιδεύει κλείνει τα συμβόλαια εκπαίδευσης και μεταφέρει τις γνώσεις. Η διευθύνουσα επιχείρηση αναλαμβάνει τότε για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα τους μαθητευόμενους περισσότερων επιχειρήσεων.

Es gibt also verschiedene Möglichkeiten, sich die Ausbildung aufzuteilen. Grundsätzlich halten alle daran beteiligten Betriebe in einem Vertrag fest, wer für welche Teile der Ausbildung verantwortlich ist. Bei der Vermittlung solcher Kooperationen helfen die zuständigen Stellen, also die Industrie- und Handelskammern oder Handwerkskammern.

Υπάρχουν λοιπόν πολλές δυνατότητες να μοιραστεί η εκπαίδευση. Βασικά υπάρχει ένα συμβόλαιο για όλες τις εταιρείες που συμμετέχουν, το οποίο ορίζει για ποια τμήματα της εκπαίδευσης είναι αρμόδια η κάθε μια από αυτές τις εταιρείες. Σε τέτοιου είδους συνεργασίες, στο συντονισμό, μπορούν να βοηθήσουν οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες, δηλαδή τα βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια καθώς και τα βιοτεχνικά επιμελητήρια.

Zeugnis

Wenn ein Auszubildender die Abschlussprüfung erfolgreich bestanden hat, dann bekommt er drei Zeugnisse:

- ein Abschlusszeugnis von der Kammer,
- ein Zeugnis von der Berufsschule und
- ein Ausbildungszeugnis vom Betrieb.

Auf diese Zeugnisse hat der Auszubildende einen gesetzlichen Anspruch.

Der Auszubildende kann bei dem betrieblichen Zeugnis zwischen einem einfachen und einem qualifizierten Zeugnis wählen:

Ein **einfaches Zeugnis** nennt Art, Dauer und Ziel der Ausbildung sowie die Fertigkeiten und Kenntnisse, die der Auszubildende erworben hat.

- „Art der Ausbildung“ bedeutet, dass erkennbar wird, in welchem Betrieb (Größe, Tätigkeit usw.) der Auszubildende gelernt hat. Gemeint ist auch, ob es eine überbetriebliche Ausbildungsstelle gegeben hat oder im Verbund ausgebildet wurde.

Πιστοποιητικό

Όταν ο εκπαιδευόμενος έχει περάσει επιτυχώς τις εξετάσεις του τότε παίρνει τρία πιστοποιητικά:

- Ένα πιστοποιητικό ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης από το επιμελητήριο
- Ένα πιστοποιητικό από το επαγγελματικό σχολείο
- Ένα πιστοποιητικό εκπαίδευσης από την επιχείρηση

Ο εκπαιδευόμενος έχει σε κάθε περίπτωση νομική αξίωση για ένα πιστοποιητικό, αυτό σημαίνει ότι όταν ολοκληρώσει τη μαθητεία του πρέπει να πάρει ένα πιστοποιητικό.

Ο εκπαιδευόμενος μπορεί να διαλέξει ανάμεσα σε ένα απλό και σε ένα πιο εμπεριστατωμένο πιστοποιητικό:

Ένα απλό πιστοποιητικό αναφέρει το είδος, τη διάρκεια και το στόχο της εκπαίδευσης καθώς και τις γνώσεις που απέκτησε ο εκπαιδευόμενος.

- «Είδος της εκπαίδευσης» εννοείται ότι θα είναι σαφές σε ποια επιχείρηση (μέγεθος, δραστηριότητα, κτλ.) εκπαιδεύτηκε ο μαθητευόμενος. Επίσης θα πρέπει να αναφέρεται εάν έγινε και κάποια

- Mit der „Dauer“ wird das genaue Anfangs- und Enddatum der Ausbildung bezeichnet.
- Das „Ziel der Ausbildung“ nennt die genaue Bezeichnung des Ausbildungsberufes und die möglichen Fachrichtungen, zum Beispiel Kaufmann im Einzelhandel, Fachrichtung Sportartikel.
- Bei den „Fertigkeiten und Kenntnissen“, die ein Auszubildender gelernt hat, sollten alle wichtigen Ausbildungsinhalte genannt oder auf die Inhalte der Ausbildungsordnung verwiesen werden.

In einem **qualifizierten Zeugnis** werden die oben genannten Punkte ebenfalls aufgeführt. Zusätzlich werden die Leistung und die Führung des Auszubildenden im Betrieb beurteilt, und es werden besondere fachliche Fähigkeiten aufgeführt. Hier kann auch stehen, wie der Auszubildende mit Kollegen zurechtgekommen ist und wie er gelernt hat.

In besonderen Situationen hat der Auszubildende auch ein Recht auf ein Zwischenzeugnis, beispielsweise wenn er den Ausbildungsberuf wechselt.

εξωεπιχειρησιακή εκπαίδευση ή κάποιος συνδυασμός εκπαίδευσης.

- Με τη «διάρκεια» εννοείται πότε άρχισε και πότε τελείωσε η εκπαίδευση.
- Με το «στόχο της εκπαίδευσης» εννοείται η ακριβής περιγραφή του επαγγέλματος για το οποίο εκπαιδεύεται κάποιος καθώς και τις πιθανές κατευθύνσεις. Για παράδειγμα έμπορος στο λιανικό εμπόριο με κατεύθυνση τα αθλητικά είδη.
- Σχετικά με τις «ικανότητες και τις γνώσεις» που απέκτησε ένας εκπαιδευόμενος εννοείται ότι θα πρέπει να αναφέρεται το σημαντικότερο περιεχόμενο της εκπαίδευσης.

Σε ένα πιο εμπειριστατωμένο πιστοποιητικό αναφέρονται επίσης όλα τα προαναφερόμενα σημεία. Επιπρόσθετα αναφέρονται οι ιδιαίτερες υπηρεσίες και η κρίση της επιχείρησης, αν ο εκπαιδευόμενος διαθέτει κάποιες ιδιαίτερες ικανότητες. Στο σημείο αυτό μπορεί να αναφέρονται οι σχέσεις του με τους συναδέλφους του καθώς και η πορεία της μαθητείας του.

Σε ιδιαίτερες περιπτώσεις ο μαθητευόμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει ένα ενδιάμεσο πιστοποιητικό, όταν για παράδειγμα αλλάζει επάγγελμα στο οποίο εκπαιδεύεται.

Zuständige Stelle

Wenn ein Betrieb ausbilden will, wendet er sich an die sogenannte zuständige Stelle. Das sind in der Regel die Industrie- und Handelskammern und die Handwerkskammern. Weitere zuständige Stellen sind beispielsweise Rechtsanwaltskammern, Ärztekammern und Landwirtschaftskammern. Bei den zuständigen Stellen vereinbart die Unternehmerin / der Unternehmer einen Termin mit dem Ausbildungsberater und erhält in einem persönlichen Gespräch Informationen über die Ausbildung.

In den Industrie- und Handelskammern sowie Handwerkskammern sind Unternehmen bestimmter Berufsgruppen einer Region organisiert. Wenn eine Berufsausbildung in Betrieben des Handels oder in Gewerbebetrieben stattfindet, ist die Industrie- und Handelskammer zuständig, bei Handwerksbetrieben die Handwerkskammer.

Die Kammern bieten den Betrieben Beratung und Informationen zu zahlreichen Themen, beispielsweise zu Fragen des Außenhandels und des Steuerrechts. In der Region nehmen die Kammern Stellung zu Fragen, die für Unternehmen von Wichtigkeit sind, zum Beispiel zur Unternehmensbesteuerung, zur Verkehrsplanung und zur Wirtschaftsansiedlung.

Eine sogenannte hoheitliche, das heißt vom Staat übertragene Aufgabe ist das Fördern, Regeln und Überwachen der Berufsausbildung. Die Kammern übernehmen als „zuständige Stellen“ im Bereich der Berufsausbildung folgende Aufgaben:

- Prüfen, ob ein Betrieb ausbilden kann (siehe dazu *Eignung*),
- Registrieren der Ausbildungsverträge,

Arμόδιες υπηρεσίες

Όταν μια επιχείρηση θέλει να προσφέρει θέσεις εκπαίδευσης απευθύνεται στις αρμόδιες υπηρεσίες. Κατά κανόνα είναι το βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο καθώς και το βιοτεχνικό επιμελητήριο. Μπορεί επίσης να είναι διάφοροι επαγγελματικοί σύλλογοι όπως για παράδειγμα ο ιατρικός σύλλογος ή ο δικηγορικός σύλλογος ή αγροτικές ενώσεις. Εκεί ο επιχειρηματίας κλείνει ένα ραντεβού με το σύμβουλο εκπαίδευσης και κατά τη διάρκεια μιας προσωπικής συζήτησης παίρνει πληροφορίες γύρω από την εκπαίδευση.

Στα βιομηχανικά και εμπορικά επιμελητήρια και στα βιοτεχνικά επιμελητήρια οι επιχειρήσεις οργανώνονται κατά επαγγελματικές ομάδες σε μια περιοχή. Όταν η εκπαίδευση γίνεται σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με το εμπόριο για παράδειγμα υπεύθυνο είναι το βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο.

Για την εκπαίδευση σε επιχειρήσεις του βιοτεχνικού τομέα αρμόδιο είναι το βιοτεχνικό επιμελητήριο.

Τα διάφορα επιμελητήρια προσφέρουν συμβουλές και πληροφορίες σε διάφορα θέματα όπως για παράδειγμα δημιουργία επιχειρηματικής βάσης, θέματα εξωτερικού εμπορίου ή φορολογικού δικαίου. Τα κατά τόπους αρμόδια επιμελητήρια παίρνουν θέση όπως για παράδειγμα φορολόγηση της επιχείρησης, σχέδιο κυκλοφορίας και οικονομική εγκατάσταση.

Μια υψηλή εποπτεία του κράτους όπως προβλέπεται, σημαίνει υποστήριξη, επίβλεψη και κανονισμός της εκπαίδευσης. Τα κατά τόπους αρμόδια επιμελητήρια σαν «αρμόδιες υπηρεσίες» αναλαμβάνουν τα ακόλουθα καθήκοντα στον τομέα της εκπαίδευσης:

- Να εξετάσουν εάν μια επιχείρηση είναι σε θέση να εκπαιδεύσει

- Überwachen und Fördern der Ausbildung,
- Durchführen der Prüfungen.

Bei den Kammern besteht auch ein Schlichtungsausschuss, der bei Streitigkeiten zwischen den Partnern des Ausbildungsverhältnisses – Ausbildender und Auszubildender – angerufen werden kann.

Die meisten Betriebe sind den Industrie- und Handelskammern und den Handwerkskammern zugeordnet. Die Industrie- und Handelskammer betreut rund 180 Ausbildungsberufe, und die Handwerkskammer ist für etwa 120 Handwerksberufe zuständig. Im Handwerk kümmern sich auch die Innungen um die Förderung der Berufsausbildung. Berufe wie Rechtsanwaltsfachangestellte/r oder Medizinische/r Fachangestellte/r werden von eigenen Kammern betreut, zum Beispiel von der Rechtsanwaltskammer oder der Ärztekammer.

Betriebe, die überlegen, ob sie ausbilden können, wenden sich an einen Ausbildungsberater der zuständigen Stelle. Die Ausbildungsberater besuchen die Betriebe und informieren über die Berufsausbildung. Sie prüfen, ob der Betrieb für die Ausbildung geeignet und ob ein Ausbilder vorhanden ist. Sie sind Ansprechpartner für die Betriebe, aber auch für die Auszubildenden in allen Fragen der Ausbildung.

- Να καταγράφουν τα εκπαιδευτικά συμβόλαια
- Να επιτηρούν και να επιδοτούν την εκπαίδευση
- Να διεξάγουν τις εξετάσεις

Στα επιμελητήρια λειτουργεί και ένα τμήμα διαιτησίας το οποίο επεμβαίνει όταν προκύψουν διαμάχες μεταξύ του εκπαιδευόμενου και του εκπαιδευτή.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις είναι εγγεγραμμένες στο βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο και στο βιοτεχνικό επιμελητήριο. Το βιομηχανικό και εμπορικό επιμελητήριο είναι αρμόδιο για την εκπαίδευση 180 επαγγελματιών και το βιοτεχνικό επιμελητήριο για 120 επαγγέλματα. Ορισμένα επαγγέλματα όπως γιατροί, δικηγόροι, αγρότες έχουν τους δικούς τους συλλόγους όπως για παράδειγμα είναι οι αγροτικοί σύλλογοι, ο ιατρικός και ο δικηγορικός σύλλογος.

Επιχειρήσεις οι οποίες σκέφτονται εάν μπορούν να εκπαιδεύσουν ή όχι απευθύνονται σε έναν σύμβουλο εκπαίδευσης στις αρμόδιες υπηρεσίες. Οι σύμβουλοι εκπαίδευσης επισκέπτονται τις επιχειρήσεις και δίνουν τις απαραίτητες συμβουλές. Εξετάζουν επίσης εάν η επιχείρηση είναι κατάλληλη να εκπαιδεύσει και εάν υπάρχει διαθέσιμος εκπαιδευτής. Οι σύμβουλοι εκπαίδευσης είναι οι αρμόδιοι συνομιλητές τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους εκπαιδευόμενους σχετικά με τις ερωτήσεις που αφορούν την εκπαίδευση.

Diese Druckschrift wird im Rahmen der Öffentlichkeitsarbeit vom Bundesministerium für Bildung und Forschung unentgeltlich abgegeben. Sie ist nicht zum gewerblichen Vertrieb bestimmt. Sie darf weder von Parteien noch von Wahlwerberinnen/Wahlwerbern oder Wahlhelferinnen/Wahlhelfern während eines Wahlkampfes zum Zweck der Wahlwerbung verwendet werden. Dies gilt für Bundestags-, Landtags- und Kommunalwahlen sowie für Wahlen zum Europäischen Parlament.

Missbräuchlich ist insbesondere die Verteilung auf Wahlveranstaltungen und an Informationsständen der Parteien sowie das Einlegen, Aufdrucken oder Aufkleben parteipolitischer Informationen oder Werbemittel. Untersagt ist gleichfalls die Weitergabe an Dritte zum Zwecke der Wahlwerbung.

Unabhängig davon, wann, auf welchem Weg und in welcher Anzahl diese Schrift der Empfängerin/dem Empfänger zugegangen ist, darf sie auch ohne zeitlichen Bezug zu einer bevorstehenden Wahl nicht in einer Weise verwendet werden, die als Parteinahme der Bundesregierung zugunsten einzelner politischer Gruppen verstanden werden könnte.

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

